Nr. 25

23 juni 1962
VERSCHIJNT WEKELIJKS

SJORS

van de Rebellenclub

Een kanaal door het oerwoud

Er zijn op onze aarde verscheidene kanalen, die twee zeeën met elkaar verbinden en van groot belang zijn voor de internationale scheepvaart. We denken bijvoorbeeld aan het Suezkanaal en het kanaal door de landengte van Corinthe in Griekenland. Een ander beroemd kanaal is dat van Panama.

De republiek Panama behoort tot de Middenamerikaanse staten en wordt aan de oostkant begrensd door de Caribische Zee en aan de westkant door de Grote of Stille Oceaan. Het land wordt in het midden doorsneden door een bergrug en bestaat verder uit twee tropische kustvlakten. Toen dit gedeelte van de wereld door de Spanjaarden werd ontdekt, kwamen er al gauw plannen ter tafel om dwars door dit land een vaarweg te maken als verbinding tussen de beide wereldzeeën, maar natuurlijk beschikte men toen nog niet over de middelen om zo'n enorm werk te ondernemen. De plannen werden dus vergeten en men begon er pas weer over in 1869. In dat jaar was men namelijk klaargekomen met de aanleg van het Suezkanaal. Het lag voor de hand, dat men de leiding van het werk opdroeg aan de man, die het Suezkanaal tot een goed einde had gebracht, Ferdinand de Lesseps. Deze nam de opdracht aan en in 1882 gingen de eerste spaden in de grond. De Lesseps was van plan een kanaal te graven, dat zo diep lag, dat men geen sluizen nodig had voor de overbrugging van het hoogteverschil. Slechts één sluis zou nodig zijn voor de regeling van de getijden.

Mislukking en succes

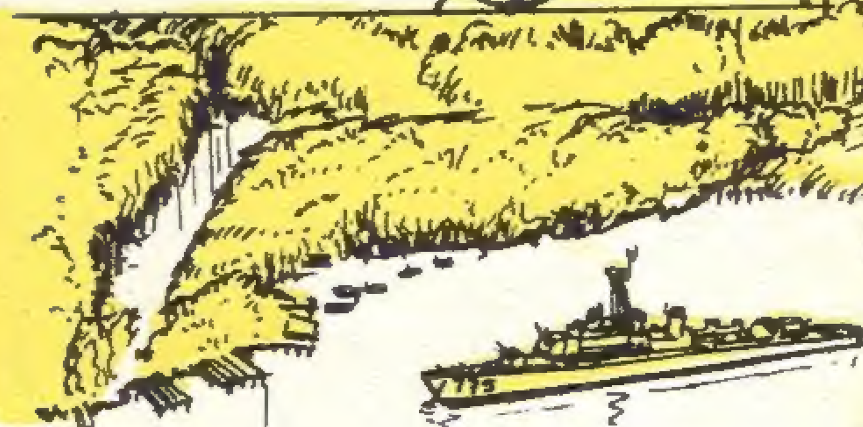
Maar helaas liepen de plannen van De Lesseps op een grote teleurstelling uit. Het graven van een kanaal dwars door Panama bleek veel moeilijker dan het aanleggen van het Suezkanaal. De arbeiders, hoofdzakelijk negers en Chinezen, konden in de tropische oerwouden met hun vele moerassen bijna niet werken. Ze werden aangetast door allerlei ziekten en hun grootste vijand was wel de gele koorts, die werd overgebracht door de gele-koortsmuskiet. In het moordend hete en ongezonde klimaat stierven duizenden mensen. Bovendien vorderde het werk aan het kanaal bijna niet. Hier en daar moest men dwars door hoge rotsen graven en de machines, waarover men beschikte, waren daar niet tegen opgewassen. Instortingen en aardverschuivingen vernielden soms in een uur tijd het werk van maanden. Toen De Lesseps in 1893 stierf, waren er al twintigduizend mensen bij het werk aan het kanaal omgekomen. Men begreep toen dat men de zaak beter kon stopzetten.

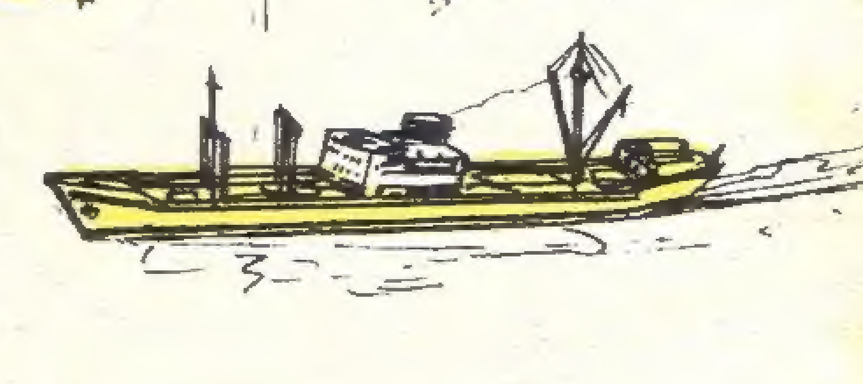
In 1902 namen de Verenigde Staten de plannen over. Zes jaar later werd Panama onafhankelijk van Columbia, waar het tot dan toe een provincie van was geweest, en de Amerikanen begonnen met deze jonge republiek besprekingen over de hervatting van het werk. In 1906 was het zover dat men weer kon beginnen. Tevoren hadden de Amerikanen ervoor gezorgd, dat de moerassen, broeinesten van de gele-koortsmuskiet, waren gedempt. Zij gebruikten bij het werk moderne machines en in 1914 voer het eerste zeeschip dwars door Panama.

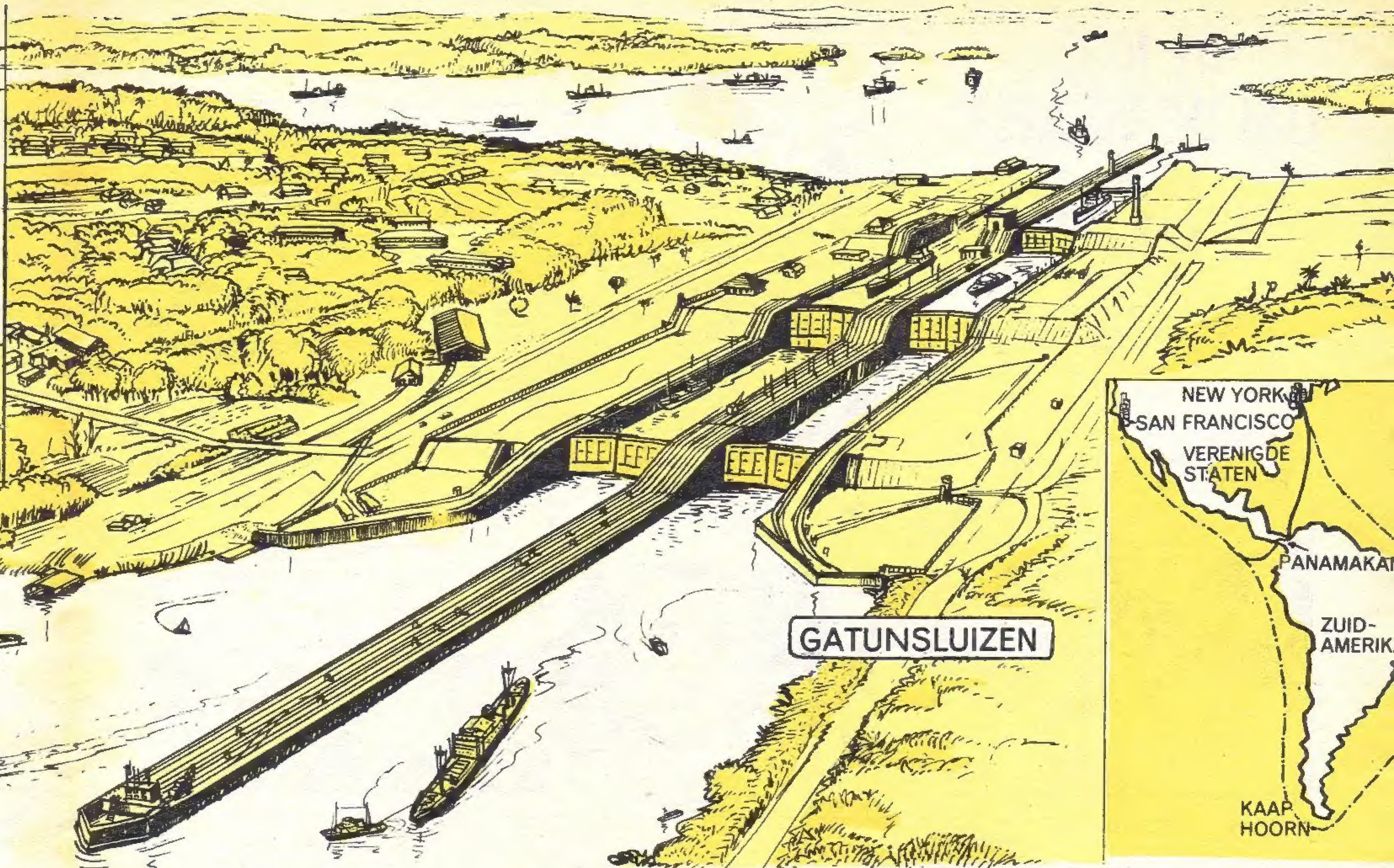
Hoe ziet het kanaal er uit?

Het Panamakanaal is een tachtig kilometer lange vaarweg, waarin zich drie sluizen bevinden. Het oorspronkelijke plan van De Lesseps werd namelijk al gauw verworpen en men heeft drie sluizen gebouwd om het hoogteverschil (achtentwintig meter) te overbruggen. Komend van de Caribische Zee vaart men vanuit de Limonbaai het kanaal binnen. Nadat men de stad Colon gepasseerd is, komt men aan de eerste (en grootste) sluizen: de Gatunsluizen. Deze bestaan uit drie sluiskolken, waarin de schepen trapsgewijze zevenentwintig meter omhooggebracht worden. Vlak achter deze sluizen varen de schepen het Gatunmeer op, een kunstmatig meer, dat een van de grootste ter wereld is. Aan de andere kant van dit meer begint het smalste gedeelte van het kanaal: de zogenaamde Gaillard Cut. De vaarweg voert hier tussen hoge rotswanden door en de breedte is niet groter dan negentig meter. Dit is de plaats waar in de tijd van De Lesseps de meeste ongelukken zijn gebeurd en ook nu bestaat hier nog steeds de dreiging van instortingen en aardverschuivingen. De Gaillard Cut is dertien kilometer lang. Daarna bereikt men de Pedro-Miguelsluis, waarin het schip enkele meters daalt, en tenslotte de Mirafloressluis, waarin het nog eens achttien meter naar beneden gaat. Via een kanaal bereikt men de Grote Oceaan bij de stad Balboa.

„Muilezels"

De vaartijd door het kanaal bedraagt ongeveer acht uur en tijdens die tocht hebben de kapiteins van de schepen vrijwel niets te zeggen; het commando is helemaal in handen van een kanaalloods. Voor het schutten in de sluizen maakt men geen gebruik van sleepboten, maar van kleine elektrische locomotiefjes, muilezels genoemd, die op rails langs de sluiskolken rijden en de schepen van de ene sluiskamer naar de andere trekken.

Schepen die van het Panamakanaal gebruik maken moeten voor de doortocht tol betalen en deze is niet gering. Een schip van vijfenzeventighonderd ton betaalt voor één enkele doorvaart tussen de negen- en tienduizend dollar, maar ondanks dit bedrag zijn de rederijen toch nog veel goedkoper uit dan wanneer ze geen gebruik zouden maken van het kanaal en hun schepen rond de punt van Zuid-Amerika (Kaap Hoorn) zouden sturen. Vooral voor schepen die varen van New York naar San Francisco, naar het Verre Oosten en Australië of naar de westelijke havens van Zuid-Amerika en omgekeerd betekent het kanaal een enorm grote tijd- en kostenbesparing.

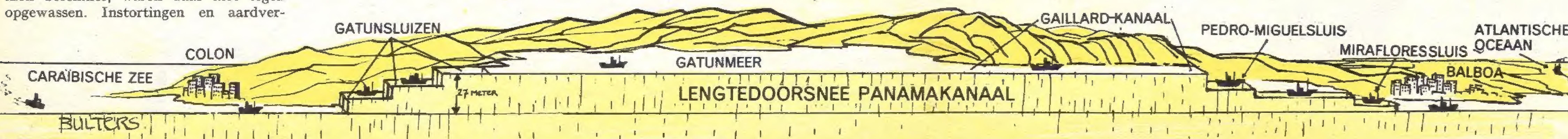
Kanaalzone

Het Panamakanaal staat onder direct gezag van de regering van de Verenigde Staten. Officieel heet dit gebied, dat behalve het kanaal ook nog een strook grond van enkele kilometers aan weerskanten ervan beslaat, de Kanaalzone. Er staat een Amerikaanse gouverneur aan het hoofd, men heeft eigen rechtspraak, eigen posterijen enzovoort. Het gebied is door de Amerikanen in 1904 voor de som van tien miljoen dollar van Panama gekocht en elk jaar betalen zij nog een huur van enkele miljoenen dollars.

Nadelen

Het Panamakanaal heeft ook nadelen. De sluizen en de doorvaart zijn hier en daar nogal nauw en daarnaast is het gevaar voor instortingen, aardverschuivingen (vooral in de regentijd) en aardbevingen steeds dreigend. De sluizen kunnen per dag maar een beperkt aantal schepen verwerken, waardoor nogal eens verkeersopstoppingen voorkomen. En dan het grootste nadeel: in oorlogstijd is het kanaal zeer kwetsbaar. Daarom zijn er al lang plannen voor een verbouwing van het kanaal op zeeniveau, zodat er niet meer zoveel sluizen nodig zijn. Ook heeft men al heel nieuwe kanalen ontworpen door Nicaragua en Honduras. Maar al deze plannen zijn nog niet verder gekomen dan de tekentafels en het ziet ernaar uit, dat het Panamakanaal voorlopig nog wel even in gebruik zal blijven en zijn functie als schakel tussen de Atlantische Oceaan en de Grote Oceaan zal bewaren.

DE REIS OM DE WERELD IN 80 DAGEN

DIT VERHAAL SPEELT IN EEN TIJD TOEN ER NOG GEEN VLIEGTUIGEN WAREN EN GEEN AUTO'S. IN DIE TIJD WAS REIZEN LANG NIET EENVOUDIG...

IEDEREEN KEEK VERBAASD NAAR DE SPREKER, PHILEAS FOGG.

WIL JE SOMS ZEGGEN DAT DE WERELD GEKROMPEN IS?

IK BEDOEL DAT WIJ MENSEN SNEL DE HELE WERELD KUNNEN BEREIZEN.

EEN REIS OM DE WERELD IN TACHTIG DAGEN.

Londen-Suez (trein, boot)	7 dagen
Suez-Bombay (boot)	13 dagen
Bombay-Calcutta (trein)	3 dagen
Calcutta-Hongkong (boot)	13 dagen
Hongkong-Yokohama (boot)	6 dagen
Yokohama-San Francisco (boot)	22 dagen
San Francisco-New York (trein)	7 dagen
New York-Londen (boot, trein)	9 dagen
Totaal	80 dagen

DE ANDEREN WAREN STOMVERBAASD. TOEN ZEI EEN VAN HEN:

GOED, ALS JE EROP STAAT, NEMEN WE DE WEDDENSCHAP AAN.

AFGESPROKEN. IK VERTREK VANAVOND OM KWART VOOR NEGEN. HET IS VANDAAG 2 OKTOBER EN IK MOET DUS OP 21 DECEMBER OP DEZELFDE TIJD TERUG ZIJN.

FOGG HAALDE DE REST VAN ZIJN GELD VAN DE BANK, GING NAAR HUIS EN ZEI TEGEN ZIJN KNECHT, JEAN PASSEPARTOUT:
PAK DE TAS. WE GAAN EEN REIS OM DE WERELD MAKEN.
EEN REIS OM DE W...WERELD?

MAAR PASSEPARTOUT AARZELDE NIET LANG, WANT HIJ ZAG DAT ZIJN MEESTER HET MEENDE.
GOED, MENEER. IK BEN ZO KLAAR!
EN LET GOED OP DE TAS. ER ZIT TWINTIG-DUIZEND POND IN!

OM ACHT UUR DIE AVOND GINGEN PHILEAS FOGG EN JEAN PASSEPARTOUT OP WEG.
DE REIS WAS BEGONNEN.

OP 9 OKTOBER STOND EEN GEZET MANNETJE OP DE KADE IN SUEZ EN KEEK NAAR DE PASSAGIERS, DIE VAN BOORD GINGEN VAN HET ENGELSE SCHIP MONGOLIA. HET WAS INSPECTEUR FIX EN HIJ ZOCHT DE DADER VAN DE BANKROOF IN LONDEN...

ONDER DE PASSAGIERS WAREN PHILEAS FOGG EN PASSEPARTOUT. ZE WAREN IETS OP HUN TIJDSCHEMA VOORUIT.
MAAK DIE TAS EENS OPEN. IK WIL IETS KOPEN.

FOGG HAALDE EEN ROL BANK-BILJETTEN UIT DE TAS EN INSPEC-TEUR FIX KEEK VER-BAASD TOE.
DE BOOT VERTREKT OVER VIER UUR NAAR BOMBAY. TOT ZOLANG HEB JE VRIJAF.
DANK U WEL!

INSPECTEUR FIX KEEK FOGG PEINZEND NA.
HIJ BEANTWOORDT PRECIES AAN HET SIGNALEMENT, EN DAN DIE TAS MET GELD...

VAN EEN STEWARD VAN DE BOOT KREEG FIX DE NODIGE GEGEVENS EN VLUG VERSTUURDE HIJ EEN TELEGRAM.
TELEGRAM
AAN SCOTLAND YARD
HEB DIEF WAARSCHIJN-LIJK GEVONDEN. NAAM PHILEAS FOGG. STUUR ARRESTATIE BEVEL. FIX

Het raadsel van de Valkenbaai

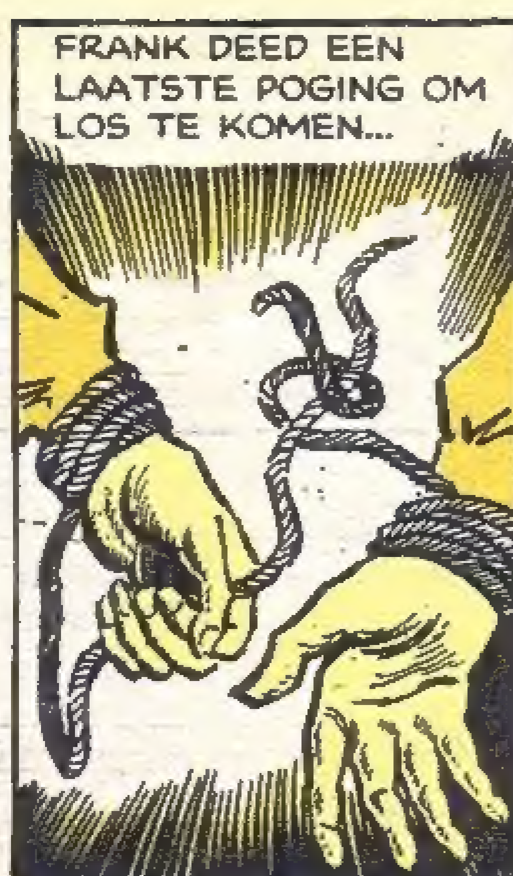

OP DAT MOMENT HOORDE FRANK VOETSTAPPEN NADERBIJ KOMEN.
DAAR KOMT ZE AAN! WAT ZAL ZE OPKIJKEN!
IK MOET HAAR ZIEN TE WAARSCHUWEN!

FRANK DEED EEN LAATSTE POGING OM LOS TE KOMEN...

LORNA, PAS OP! GA TERUG!

LORNA HOORDE DE WAARSCHUWING EN DACHT:
DAT IS DE STEM VAN FRANK! HOE KOMT HIJ HIER?

INTUSSEN VOCHT FRANK MET ABE.
LORNA, GA HULP HALEN! GA DOOR DE TUNNEL! DAARDOOR KUN JE HET VASTELAND BEREIKEN!
HOUD JE MOND!

EERST WILDE LORNA FRANK TE HULP KOMEN, MAAR TOEN DRAAIDE ZE ZICH VLUG OM.
IK KAN FRANK ALLEEN NIET HELPEN. IK MOET DE KUSTWACHT WAARSCHUWEN!

NA ENIGE TIJD VOND LORNA DE INGANG VAN DE TUNNEL.
DIE TUNNEL LOOPT DUS ONDER DE ZEE DOOR. IK MOET ME HAASTEN!

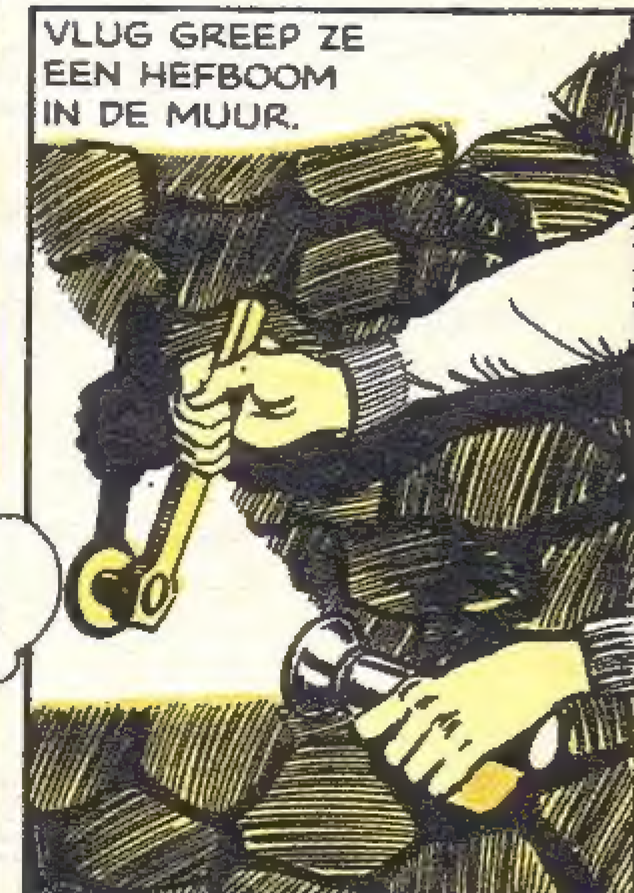

LORNA BESEFTE DAT ZE NU ONTDEKT HAD HOE DE SMOKKELAARS HUN GOEDEREN VAN HET EILAND NAAR HET VASTELAND BRACHTEN... DOOR DEZE TUNNEL!
ZEE
TUNNEL

IN HET HOL HAD ABE FRANK INTUSSEN HET ZWIJGEN OPGELEGD.
ZO, DIE ZAL ZICH VOORLOPIG WEL KOEST HOUDEN!

MAAR EVEN LATER ZAT FRANK WEER OVEREIND.
WAT... WAT IS ER MET LORNA GEBEURD?

IN DE TUNNEL HOORDE LORNA VOETSTAPPEN ACHTER ZICH.
DAT MOET ABE ZIJN, DIE ME ACHTERNA KOMT!

TOEN ZAG ZE IETS VREEMDS.
DAT LIJKT WEL EEN HEK OM DE TUNNEL AF TE SLUITEN! ALS IK HET NU DICHTDOE...

VLUG GREEP ZE EEN HEFBOOM IN DE MUUR.

OLIVIER en de zeerovers

met tekeningen van Herman Giesen

KORTE INHOUD: *Olivier Crow, leerling-tamboer bij het 111e Regiment Infanterie van het Britse leger, en zijn nichtje Pollie Trott maken in India het vervoer mee van drie schatkisten, die door een groep soldaten van Mandelpore naar Madras gebracht moeten worden. Vaandrig Boscowen voert het bevel en sergeant Trott, Pollies vader, en soldaat Pilchard zijn ook van de partij. Onderweg ontmoeten Pollie en Olivier Paul Carvell, schrijver bij de Overzeese Compagnie. In Bombay gaat de hele groep aan boord van het schip de* Eenhoorn. *Olivier ziet een dikke Indiër, die hij niet vertrouwt. Deze man, Asaf, gaat mee naar Madras. Onderweg bespieden Olivier en Paul hem in het ruim van het schip. Olivier wordt ontdekt en door Asaf mee naar diens hut genomen. Asaf beschuldigt Olivier ervan dat hij hem een kostbare ring ontstolen heeft. Bij fouillering blijkt Olivier de ring in zijn zak te hebben.*

In de knoei? Olivier? Hoe dat zo?"

,,We weten het niet, soldaat Pilchard," zei Paul. ,,Maar hij heeft een hele poos in de hut van vaandrig Boscowen gezeten en zoëven werd hij door sergeant Trott weggebracht."

,,Ik vertrouw het zaakje niet, oom Pharao. Meneer Asaf was er ook bij. We denken dat hij zich erover beklaagd heeft dat Olivier hem de hele tijd bespioneerd heeft."

,,Daar is de sergeant al," zei Pilchard. ,,Hij zal er wel meer van weten. En te oordelen naar zijn ernstige gezicht schijnt er wel iets mis te zijn."

,,Papa," vroeg Pollie, ,,waar is Olivier? Wat is er gebeurd?"

,,Het is een zaakje dat mij niet aanstaat en dat ik ook niet begrijp, beste meid. Olivier is gearresteerd. Korporaal Humblebucket brengt hem naar een leeg berghok, waar hij opgesloten wordt."

,,Maar waarom? Wat heeft hij dan gedaan?" vroeg Pilchard.

,,Nou, Pharao, ik durf het haast niet te zeggen. Hij wordt van eh — nou ja, om het maar kort en krachtig te zeggen — hij wordt van diefstal beschuldigd."

Pilchard, Pollie en Paul begonnen alle drie tegelijk te praten.

,,Och, papa, dat is toch belachelijk!"

,,Diefstal? Olivier?" verbaasde Pilchard zich. ,,Och, nee, dat bestaat niet."

,,Ik weet zeker, meneer de sergeant," kwam ook Paul, ,,dat Crow nooit zou stelen!"

,,Dat weet ik toch zeker even goed als iedereen!" gromde de sergeant. ,,Is hij soms niet het enige kind van mijn eigen zuster? Heb ik niet op hem gepast en voor hem gezorgd als een eigen vader? Maar helaas. . . er waren bewijzen!"

„Geen enkel bewijs kan bewijzen, dat Olivier een dief is," zei Pollie.

„Dat is juist het ergste. Zie je, meneer Asaf zegt dat hij een waardevolle ring kwijt was. Hij zegt dat Olivier alleen in zijn hut geweest is."

„Asaf heeft hem daar zelf mee heen genomen," zei Paul. „En hij heeft hem bedreigd met een dolk."

„Vaandrig Boscowen heeft Olivier zijn zakken laten leegmaken, alleen maar om te bewijzen dat hij hem niet had. Hij kent Olivier immers ook wel. Enne. . . hij had de ring wel degelijk in zijn zak, de ring met de robijn."

„Dan heeft Asaf hem erin gestopt," concludeerde Paul.

Sergeant Trott keek Paul eens aan. „Dat is eigenaardig. Dat zei Olivier ook al. Hoe dan ook, vaandrig Boscowen moest Olivier wel arresteren. Het gekke was dat Asaf erop aandrong dat hij werd opgesloten."

„Ik snap het," zei Paul langzaam. „Hij wilde Olivier achter slot en grendel hebben om hem kwijt te zijn. Maar waarom? Dat is de kwestie!"

„En als we in Madras zijn," vervolgde sergeant Trott, „dan moet die arme Olivier voor de krijgsraad verschijnen wegens diefstal. Het is. . . het is afschuwelijk, alles bij elkaar genomen."

„Krijgsraad!" zei Pilchard. „Alleen de klank van dat woord haat ik al."

„Papa, Olivier heeft meneer Asaf aldoor al verdacht. Ik zei steeds dat ie niet goed wijs was. Maar dit bewijst wel dat Olivier het bij het rechte eind had en dat ik ongelijk had. Die afschuwelijke indringer ook! En papa, Boscowen weet toch zeker ook wel dat Olivier niet steelt?"

„Wat hij weet is één ding, Pollie. Wat hij moet doen als bevelvoerend officier van deze afdeling is vers twee. De aanklacht is ingediend. Het bewijs is geleverd. Hij had geen andere keus. Maar hij vond het even erg als wie dan ook, dat hij het doen moest."

Opeens keken ze allemaal omhoog naar het kraaienest, net als trouwens de hele bemanning. Want de matroos, die op de uitkijk zat, riep: „Zeil in zicht! Zeil, ahoy! Zeil aan bakboord!"

Iedereen aan dek rende naar de reling aan bakboord en met de hand boven de ogen tuurden ze naar de horizon. Sommigen klommen in het want om een beter uitzicht te hebben. Een ontmoeting midden op de wijde zee was een opwindende gebeurtenis.

Luitenant Blantyre, de officier van de wacht, zocht de einder af met zijn verrekijker en tuurde toen ingespannen naar een stipje dat te zien was op de heel licht gebogen lijn van de horizon.

„Uitkijk!" riep hij. „Wat maak jij ervan?"

„Het lijkt wel een schoener, luitenant!"

Luitenant Blantyre tuurde opnieuw naar de stip. Toen nam hij zijn verrekijker onder de arm en krabde zich in gedachten verzonken achter het oor.

„Briggs," zei hij tegen de dienstdoende matroos, „complimenten aan de kapitein, en of hij alstublieft aan dek wil komen."

„Zeker, luitenant," zei de matroos, maar toen hij vlug de trap naar de kajuit afliep, kwam de kapitein juist naar boven.

„Wat hoor ik hier allemaal, luitenant Blantyre?" vroeg hij.

„Zeil aan bakboord, kapitein. De uitkijk denkt dat het een schoener is."

„Een schoener? Zo, zo. Dat is niet zo best."

Hij tuurde eveneens door zijn verrekijker naar de stip aan de horizon.

„Ze komen recht op ons af, luitenant. Wanneer zouden ze hier kunnen zijn?"

„Tegen de schemering, als we deze wind houden."

„Juist! Tegen de schemering," herhaalde de kapitein nadenkend. „Het bevalt me niet, luitenant. Ze komen uit de richting van de Maladiven, en die eilanden zijn ware schuilplaatsen voor zeerovers. Er kan wel helemaal geen reden zijn voor alarm, misschien zeilen ze wel vreedzaam naar een of ander wettig doel, maar ze kunnen ook hier wel naar toe komen varen om ons aan te vallen! We moeten op het ergste voorbereid zijn!"

„Ja, kapitein," zei Blantyre, niet zonder opwinding in zijn stem.

„Roep alle hens aan dek! Laat de wapenrekken ontsluiten! Zeg tegen Stanton dat hij de kanonnen klaarmaakt en dat hij zich op een gevecht voorbereidt. Van twee dingen kunnen we zeker zijn: we kunnen die schoener niet ontkomen en hij vaart sneller dan wij. Hij kan wel in een kring om ons heen varen. Waar is die jonge officier in die rode jas?"

„Aan dek, kapitein," zei Blantyre. Hij liep naar de reling van het achterdek en riep naar beneden:

„Vaandrig Boscowen, heeft u een ogenblik?"

Boscowen liep vlug naar het achterdek.

„Hoor eens hier, jongeman," zei de kapitein, „dat schip kan best een vredelievend koopvaardijschip zijn, maar evengoed een piratenschip. Er varen er heel wat in deze omgeving. Het wordt hoog tijd dat de marine ze uitroeit, maar die heeft het thuis te druk met Napoleon. Hoe dan ook, ik zal voorzorgsmaatregelen treffen. Maar over de schat gesproken — staan er mannen bij op wacht?"

„Ja, kapitein. Twee wachtposten."

„Goed. Over hoeveel man kun je beschikken?"

„Een sergeant, een korporaal, acht manschappen en een leerling-tamboer, kapitein."

„Als er moeilijkheden komen, verwacht ik dat je mannen zich goed zullen weren."

„En hij heeft hem bedreigd met een dolk."

„Daar behoeft u niet aan te twijfelen, kapitein," zei Boscowen beslist.

„Neem me niet kwalijk, kapiteinsahib," zei Asaf, die stilletjes dichterbij gekomen was, „er is geen reden voor alarm. Dat schip behoort aan mijn broer. Het is een koopvaardijschip, de *Maskerade*."

„O, daar ben ik dan blij om," zei de kapitein. „Waar vaart ie heen?"

„Nu, ik ben u zeer verplicht," besloot de kapitein en draaide Asaf de rug toe. Deze boog, glimlachte en ging weg.

„Het schijnt, dat er dus helemaal geen reden is om alarm te slaan, luitenant Blantyre," zei de kapitein. Toen wendde hij zich tot Boscowen. „Jij leek me daar nog niet zo erg van overtuigd, jongeman."

„Och, kapitein, ik heb niets bepaalds tegen die Indiër. Hij is werkelijk erg attent voor me geweest. Maar een uur geleden heeft hij mijn tamboer van diefstal beschuldigd."

„Diefstal?" riep de kapitein uit. „Dat

„Ik geloof, dat hij naar Cochin zeilt, kapitein-sahib."

„Het lijkt er anders veel op dat ze recht op ons af komen varen," hernam de kapitein, terwijl hij van het schip in de verte weer naar Asaf keek.

„Het is mogelijk dat ze de een of andere boodschap voor u hebben, kapitein-sahib, of een paar brieven voor Madras."

Boscowen sloeg Asaf al een poosje nauwlettend gade. Plotseling sprak hij: „Pardon, kapitein, misschien zou het toch wel verstandig zijn om voor alle zekerheid voorzorgsmaatregelen te treffen."

„Maar deze vent zegt, dat hij het schip kent."

„Ja, kapitein," zei Boscowen, „maar hij kan zich best vergissen. Het is nog een heel eind weg."

„O, vergissen is uitgesloten, vaandrig-sahib. Ik ken de *Maskerade* heel goed. Ik heb er vaak op gevaren."

is erg — dat is wel heel erg. En die tamboer is nog wel zo'n aardige jongen. Wat jammer!"

„Ik ken tamboer Crow al zo lang hij in dienst is, kapitein. Ik kan niet geloven dat hij gestolen heeft. Toch werd die gestolen ring in zijn zak gevonden."

„Dat is inderdaad heel erg. Lange vingers, hè? Ik zou het werkelijk ook niet gedacht hebben. Je kunt met die jongens toch ook nooit weten. Maar wat heeft dat

te maken met dat schip dat op ons afkomt?"

„Nou, kapitein, misschien moesten we maar niet al te veel op die Indiër vertrouwen. De jongen zegt dat Asaf die ring in zijn zak gestopt heeft."

„Ik snap het." De kapitein dacht een ogenblik na. „Luitenant, het kan toch geen kwaad als we voorzorgsmaatregelen treffen. Als alles goed gaat, heeft de bemanning er in ieder geval een nuttige oefening aan."

„Zeker, kapitein," zei Blantyre.

„En, jongeman," vervolgde de kapitein tegen Boscowen, „als er moeilijkheden komen, reken ik erop dat jij vooral voor de vrouwen en kinderen zorgt. Laat hun niets overkomen."

„Komt in orde, kapitein. Ik zal mijn sergeant dat laten opknappen. Ikzelf wil mijn handen vrij hebben om mijn manschappen te commanderen."

„Dat is mannentaal, beste kerel. Als het zeerovers zijn, zullen we ze wel even wat laten zien, hè? En voor die dikke Indiër ziet het er dan niet zo best uit!"

Toen Boscowen weg was, grinnikte de kapitein: „Luitenant Blantyre, volgens mij hoopt die jongeman dat het zeerovers zijn. Maar waarschijnlijk heeft die Indiër gelijk, hij schijnt wel te weten waar hij het over heeft."

Olivier zat op een rol zeildoek in het berghok treurig na te denken over de vreemde omstandigheden waardoor hij daar terecht was gekomen, achter slot en grendel en met het vreselijke vooruitzicht dat hij aan het einde van de reis voor de krijgsraad zou moeten verschijnen. Hij trachtte zichzelf moed in te spreken met de gedachte dat hij onschuldig was en niet zou worden gestraft; maar de schijn was tegen hem, en zijn beschuldiger was een belangrijk man. Zijn carrière zou geruïneerd zijn, zijn leven in het regiment, waarop hij zo trots was, zou afgelopen zijn en hij zou waarschijnlijk weggevoerd worden om als slaaf te werken.

Hij schrok op uit deze sombere overpeinzingen door het ongewone lawaai aan dek. Er werd druk heen en weer gelopen en duidelijk hoorde hij het geratel van de kanonnen die voor de geschutgaten gerold werden. Het was ergerlijk dat hij niet wist wat er gaande was.

Toen werd de deur geopend en soldaat Pilchard bracht een kom stamppot, brood en een kroes water binnen.

„Oom Pharao! Hebt u het gehoord? Ze zeggen dat ik een ring van die Asaf gestolen heb."

„Niemand gelooft dat, beste jongen, dus zit maar niet al te erg in de put. Zo op het oog ziet het er kwaad voor je uit. Maar laat je niet kennen, hoor. Op de een of andere manier zal het allemaal wel weer in orde komen! Maar nu eens wat anders. Ze hebben een schip ontdekt, dat naar ons toe komt varen. Sommigen zeggen dat het een onschuldig koopvaardijschip is, anderen denken dat het zeerovers zijn. De kapitein neemt geen risico; de kanonnen zijn op hun plaats gezet en schietklaar gemaakt, en ieder is op zijn post."

„Zeerovers!" riep Olivier. „En ik zit hier opgesloten! Oom Pharao, vraagt u vaandrig Boscowen toch alstublieft meteen of hij mij eruit laat! Ik moet op mijn post zijn als er gevochten wordt. Het is toch zeker te gek, dat ik hier dan niets kan uitvoeren?"

„Dat beloof ik je plechtig, bij de sfinx en de piramiden," zei soldaat Pilchard, terwijl hij zijn hand op Oliviers schouder legde. „Ik zal ervoor zorgen, dat je weer vrij komt, al riskeer ik er zelf de krijgsraad mee! Ga nu maar eerst eten en wees niet bang. Ik zou anders wel bij je blijven, maar de sergeant heeft daarnet alarm geslagen."

De oude soldaat keek Olivier aan en knipoogde vrolijk. Toen ging hij weg en grendelde de deur.

Olivier ging zitten eten, terwijl hij ingespannen luisterde naar het rumoer aan dek en zich vruchteloos afvroeg wat het voor een schip zou zijn dat op hen af kwam varen. En hij zou er een lief ding voor over hebben gehad om te weten wat hem en al de opvarenden van de *Eenhoorn* boven het hoofd hing...

HOOFDSTUK IV

Allemaal op zee

De schoener kwam over de blauwe zee langzaam dichterbij. Zijn bolle zeilen werden door de ondergaande zon in een rode gloed gezet. De kapitein van de *Eenhoorn* sloeg het sierlijke schip nauwlettend gade, en dat deden de anderen die aan boord waren ook — iedereen, behalve die arme Olivier. Hij ijsbeerde rusteloos in het kleine berghok op en neer, verbitterd omdat hij aan de algemene opwinding geen deel mocht hebben.

Op de *Eenhoorn* was het inmiddels rustig geworden. Alles was klaar, de opvarenden waren op hun post en wachtten tot de *Maskerade* vlak bij zou zijn. Iedereen hield zich met dezelfde vraag bezig: was de schoener zo vredelievend als hij er uit zag of diende dat mooie uiterlijk alleen om de aandacht af te leiden van de kwade bedoelingen van een stel bandieten? Zou het schip nieuws en een vriendelijke groet overbrengen of zou deze ontmoeting uitdraaien op bloedvergieten en moord?

De deur van Oliviers gevangenis werd opengemaakt door soldaat Pilchard. Hij was in groot tenue met witte schouderriemen, de bajonet aan zijn koppel en het geweer in de hand.

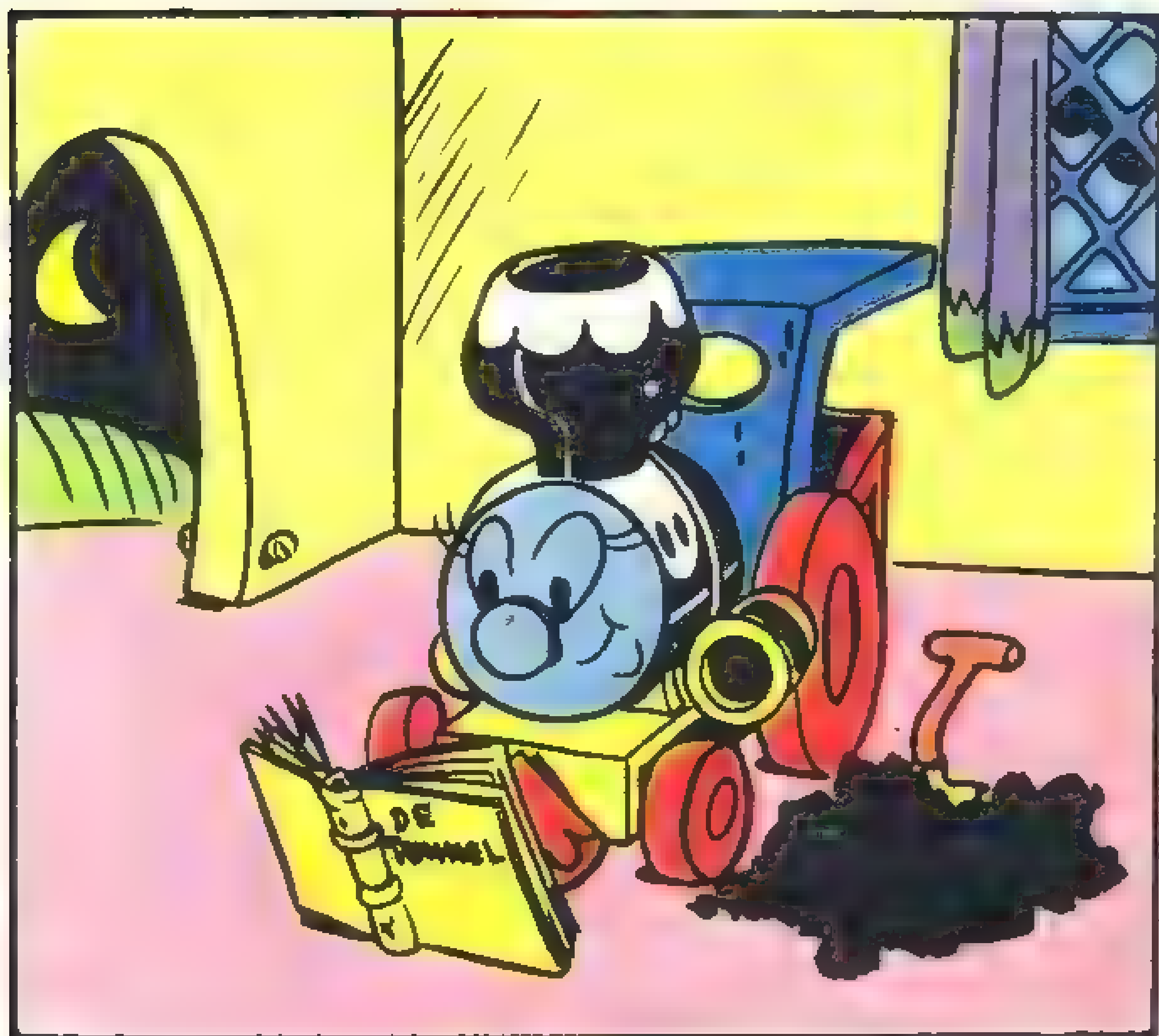
„Oom Pharao! Zijn het zeerovers?" In Oliviers stem was de opwinding duidelijk te horen.

Wordt vervolgd

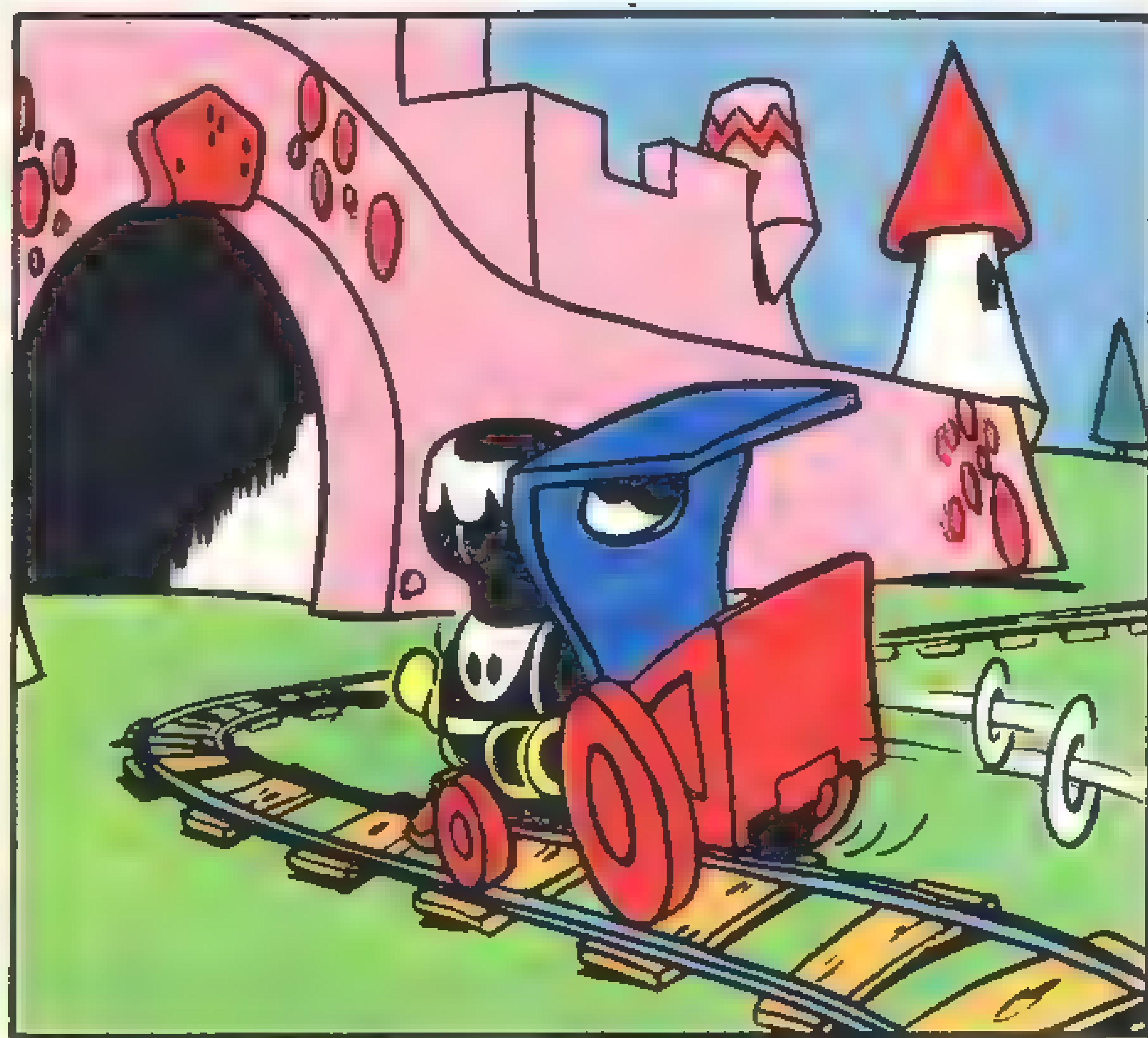

Toen werd de deur geopend en soldaat Pilchard bracht een kom stamppot, brood en een kroes water binnen.

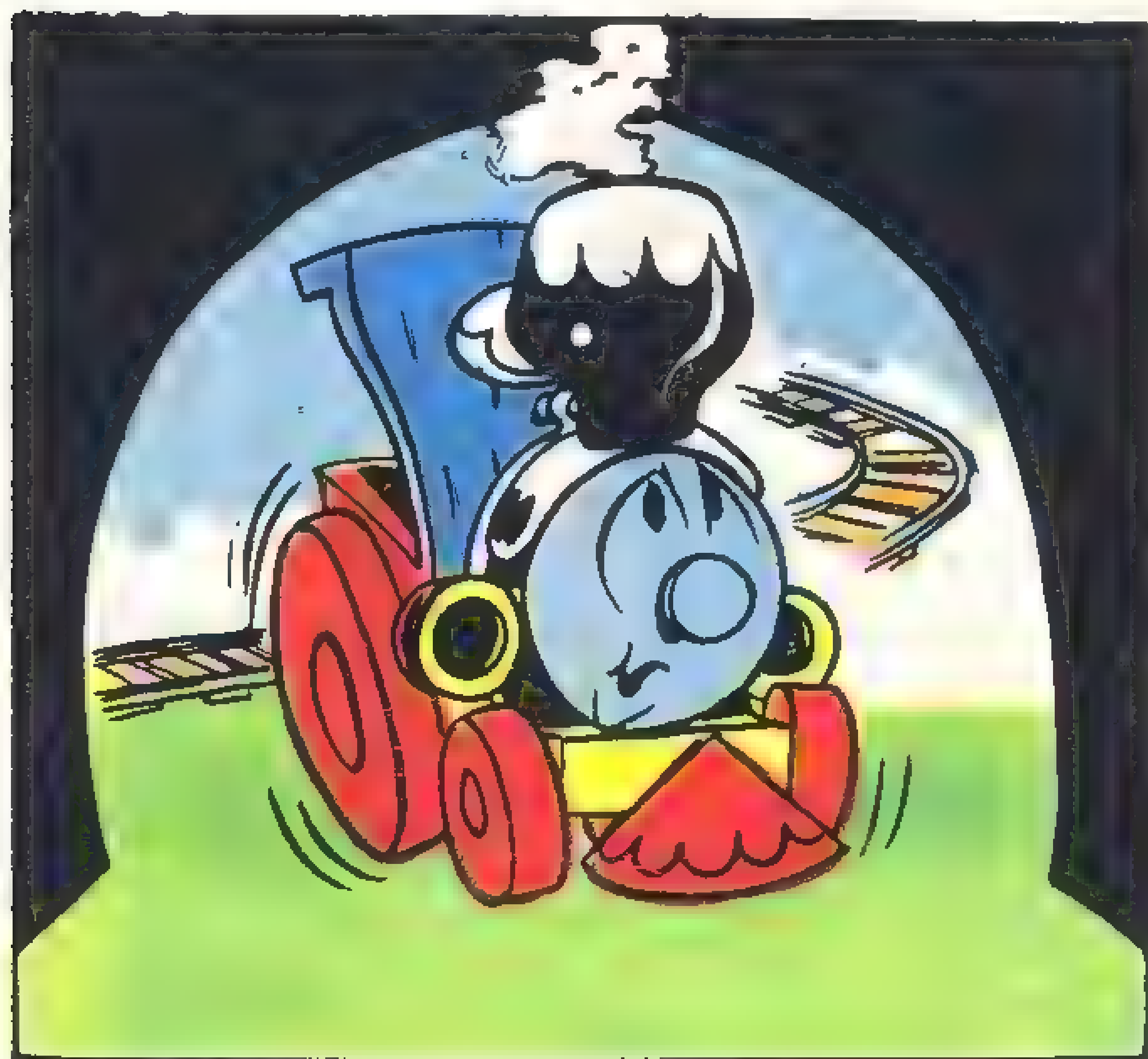
SPELEND

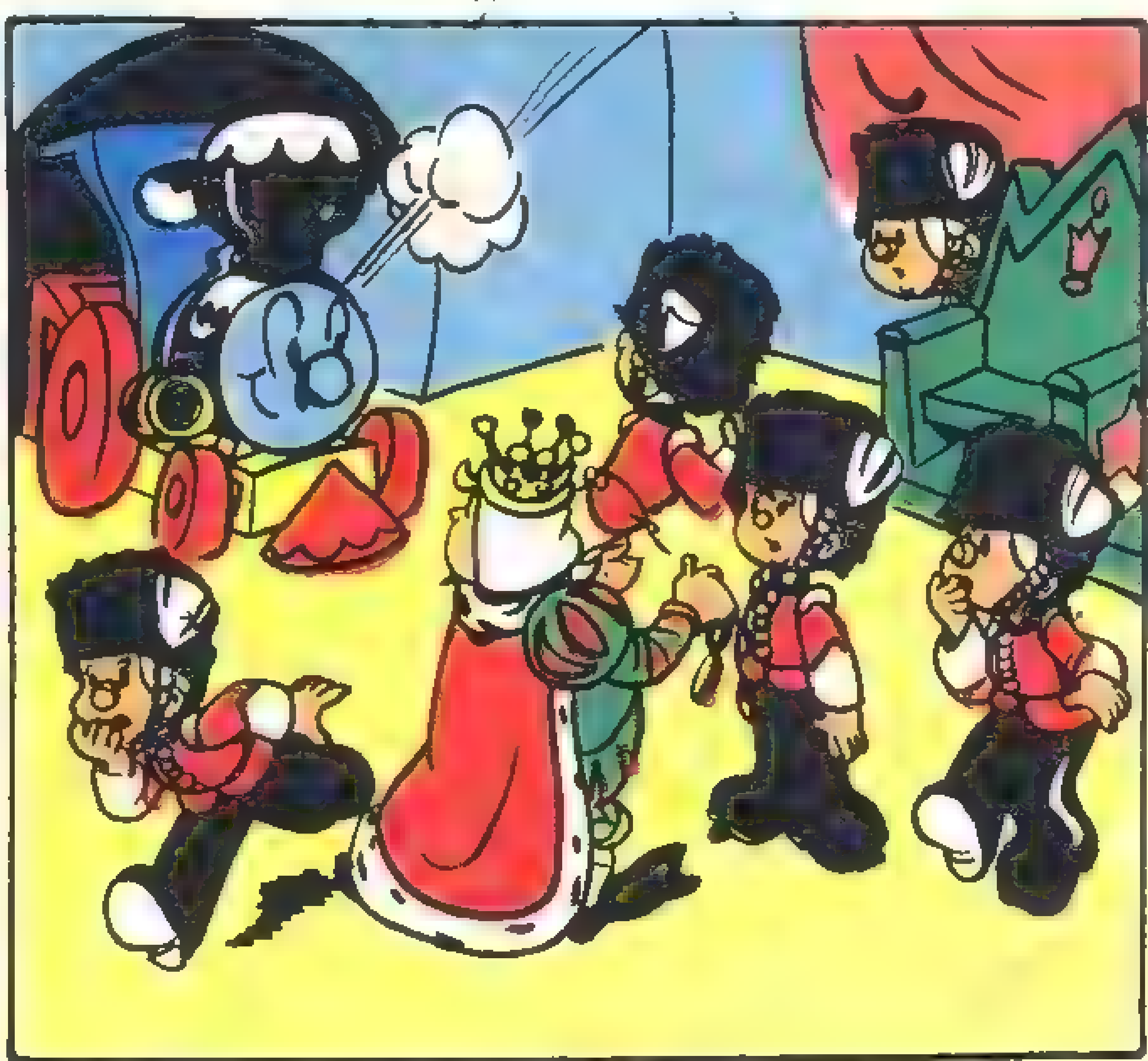
Hakkepuf de locomotief leest 's avonds voor hij naar bed gaat altijd nog een tijdje in een boek. Op zekere avond had hij een boek dat heette: De tunnel. Het ging over een locomotief, die allerlei vreemde en opwindende avonturen beleefde in een tunnel. Hakkepuf vond het een prachtig boek.

,,Ik wou dat ik ook een tunnel had,'' zuchtte hij toen hij naar bed ging. De volgende morgen werd hij vroeg wakker en hij besloot op zoek te gaan naar een tunnel. Vlug maakte hij zich klaar en daar ging hij. Hij reed de hele spoorlijn van Speelgoedland langs en keek overal uit naar een tunnel.

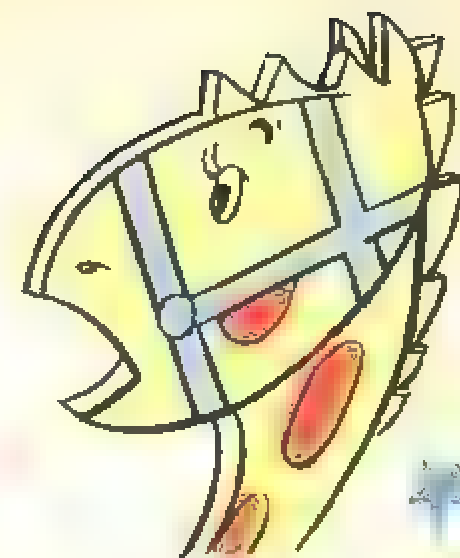

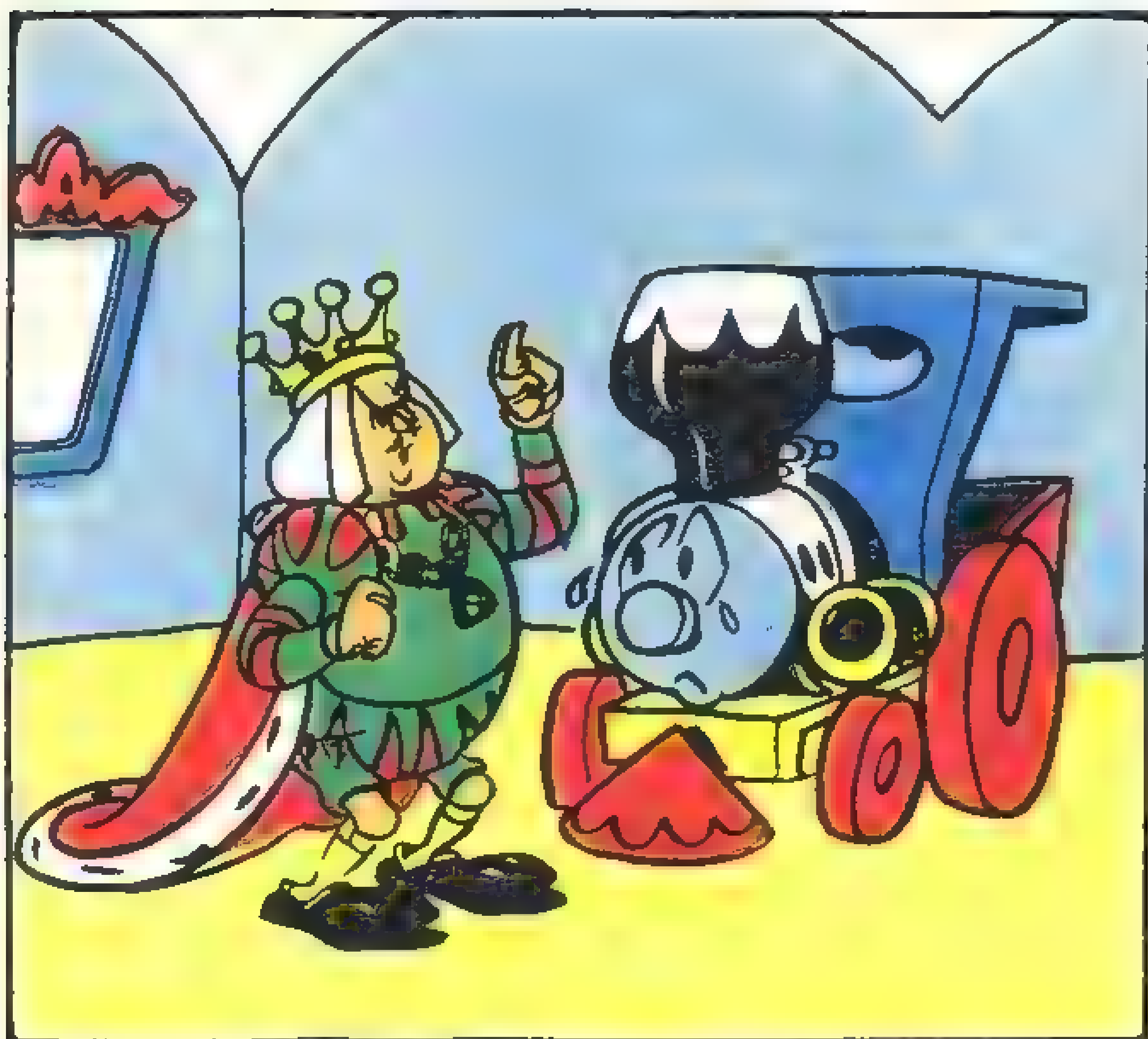
Op zeker ogenblik zag Hakkepuf een tunnel, tenminste, hij dácht dat het er een was. In werkelijkheid was het een van de toegangspoorten tot het paleis van de koning. Vrolijk fluitend wipte Hakkepuf van de rails en reed de poort binnen. Het was er zo donker dat hij bijna niets kon zien.

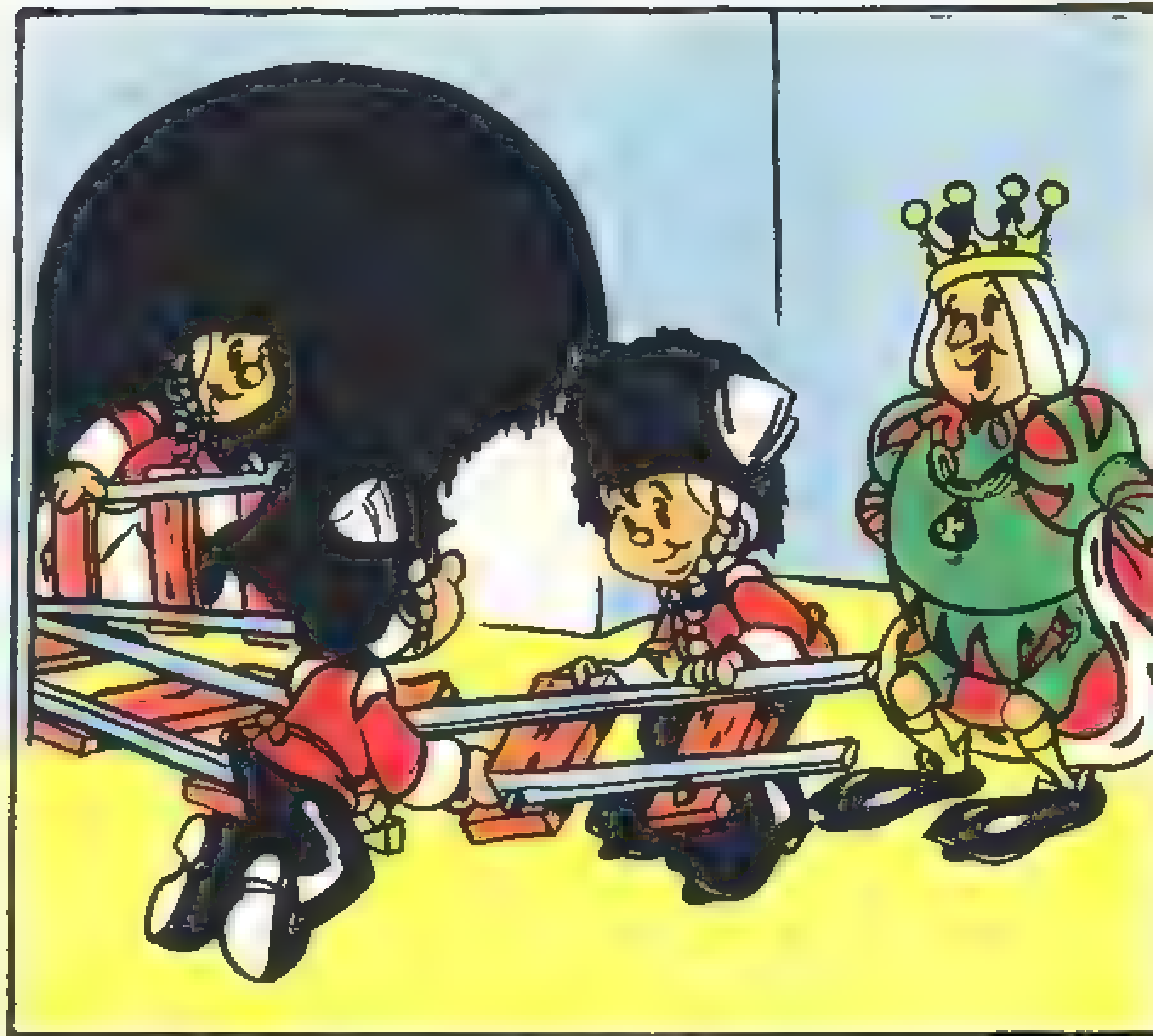
,,O, wat leuk,'' zei Hakkepuf, ,,nu heb ik een tunnel voor mij alleen!'' En fluitend reed hij verder. Maar opeens hield de tunnel op. Hakkepuf kwam op een binnenplaats, waar de koning juist bezig was om aan zijn soldaten een medaille uit te reiken. De soldaten en de koning wisten niet wat ze zagen.

SPEELGOED

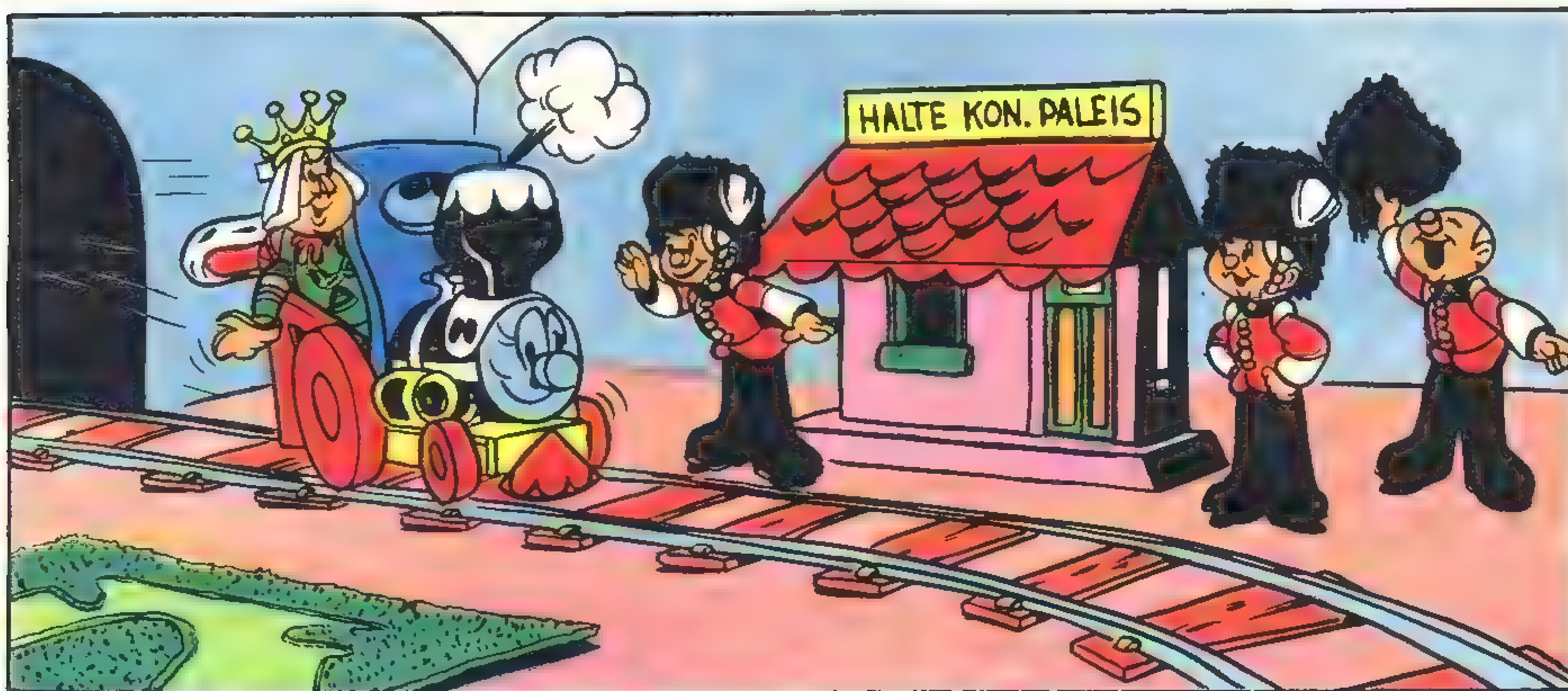

Tommie en de andere soldaten lieten de koning alleen met Hakkepuf en de koning zei: „Ik weet wie jij bent. Jij bent Hakkepuf, de locomotief van Speelgoedland." „J-jawel, majesteit," stotterde Hakkepuf. „Waarom ben je zo maar mijn paleis binnen komen rijden?" vroeg de koning streng.

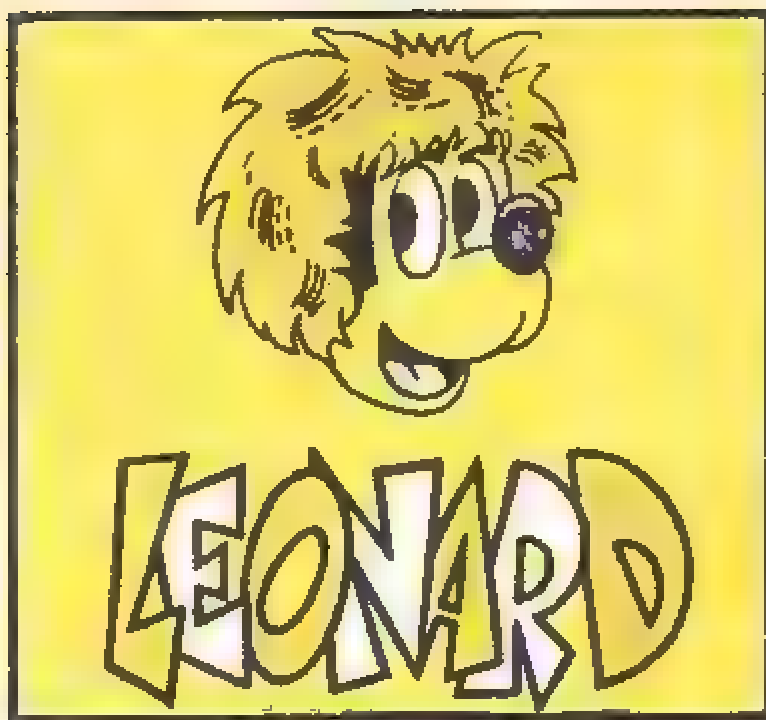

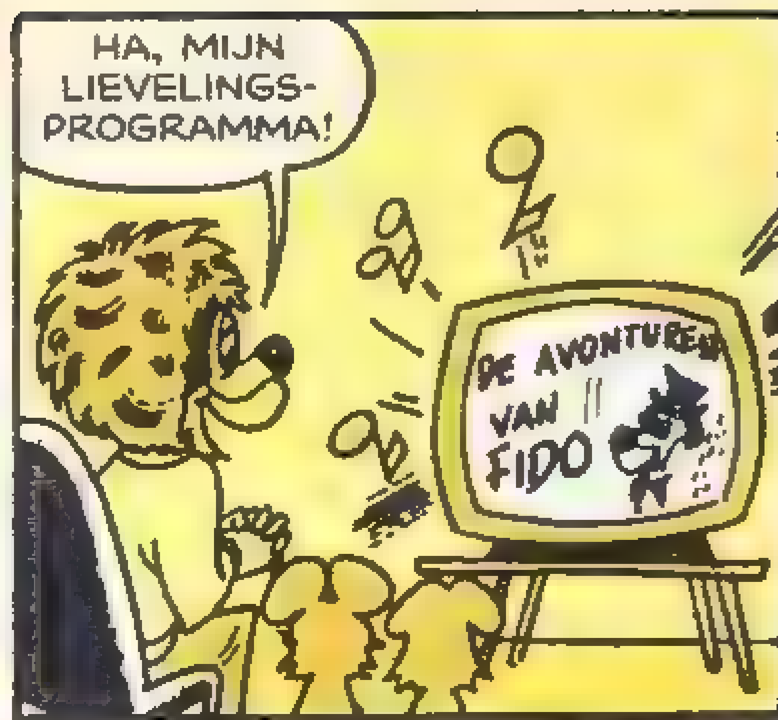
Hakkepuf was erg verlegen. „Het was echt niet mijn bedoeling om uw paleis binnen te rijden, majesteit," zei hij. „Ik zocht alleen een tunnel en ik dacht dat ik er een gevonden had!" Toen de koning dat hoorde, was hij niet kwaad meer. Hij riep de soldaten en liet rails onder de poort door leggen.

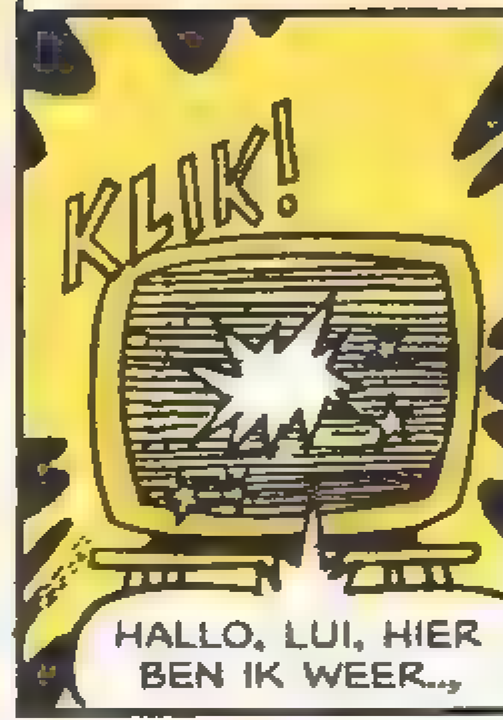

„Zo, Hakkepuf," zei de koning, „nu kun je onder de poort van mijn paleis doorrijden en heb je een mooie tunnel!" Dat vond Hakkepuf erg fijn. Toen gaf de koning aan de soldaten opdracht om een stationnetje te bouwen binnen het paleis. „Dan kan ik met Hakkepuf meerijden, als ik dat wil!" zei hij.

De soldaten bouwden een stationnetje en het was vlug klaar. Hakkepuf reed fluitend door de tunnel, stopte bij het station en daar stapte de koning in. Toen gingen ze samen een heel eind rijden. Hakkepuf was erg tevreden. „Nu beleef ik net zoveel leuke dingen als die locomotief in dat boek!" zei hij.

LEONARD

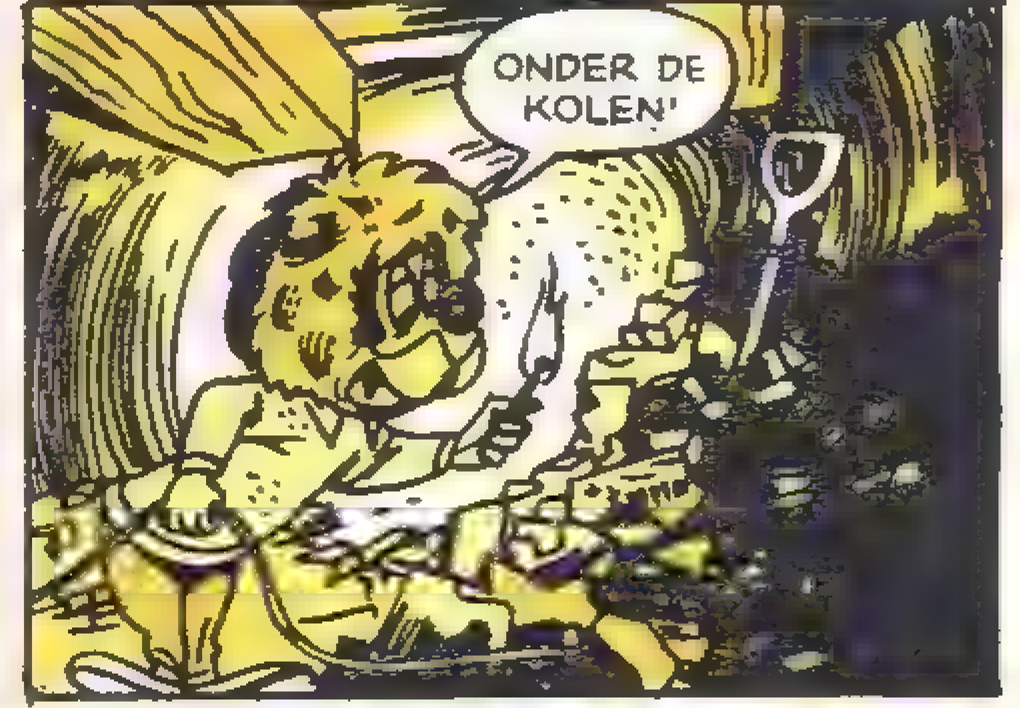

HA, MIJN LIEVELINGS-PROGRAMMA!
DE AVONTUREN VAN FIDO

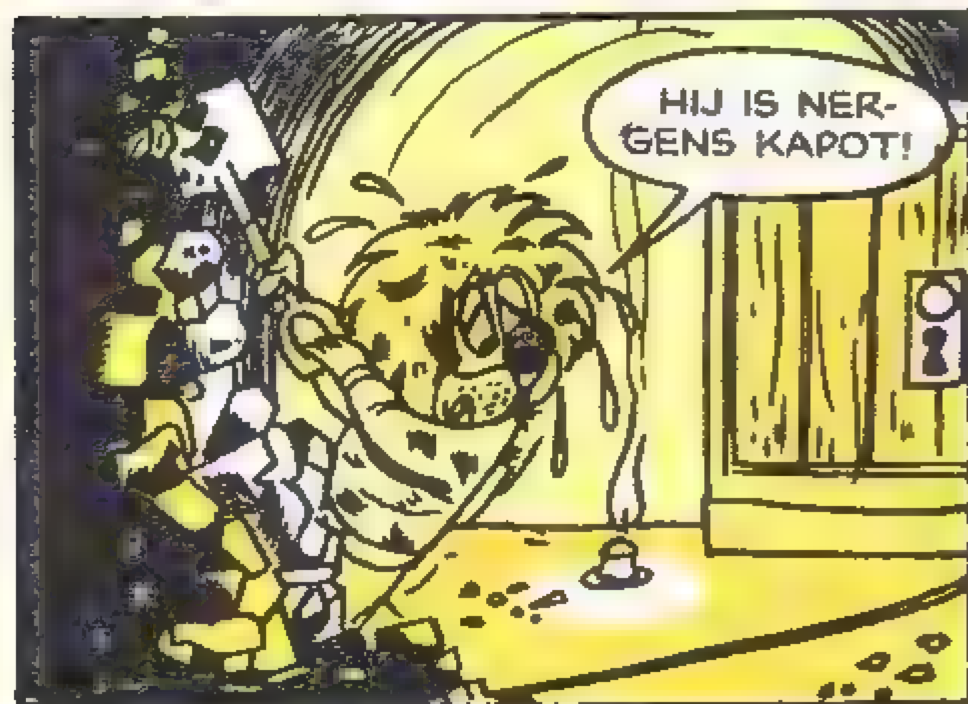

KLIK!
HALLO, LUI, HIER BEN IK WEER...

STORING!!

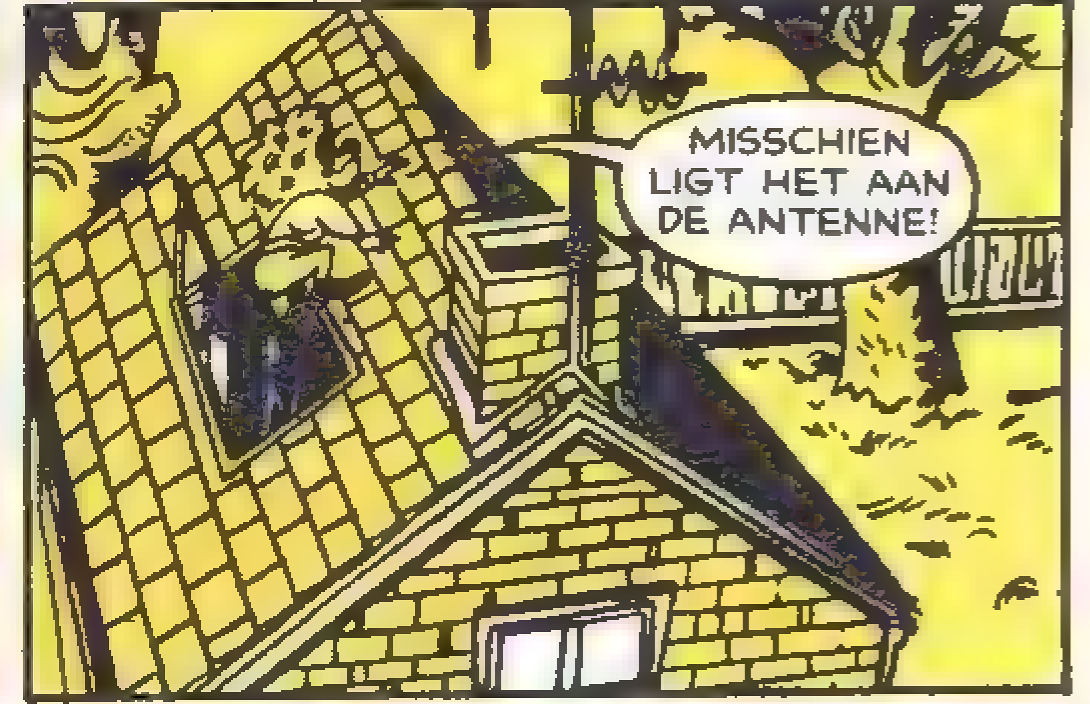

EVEN GAUW DE DRAAD NAKIJKEN!

HIJ GAAT HIER NAAR BENEDEN!

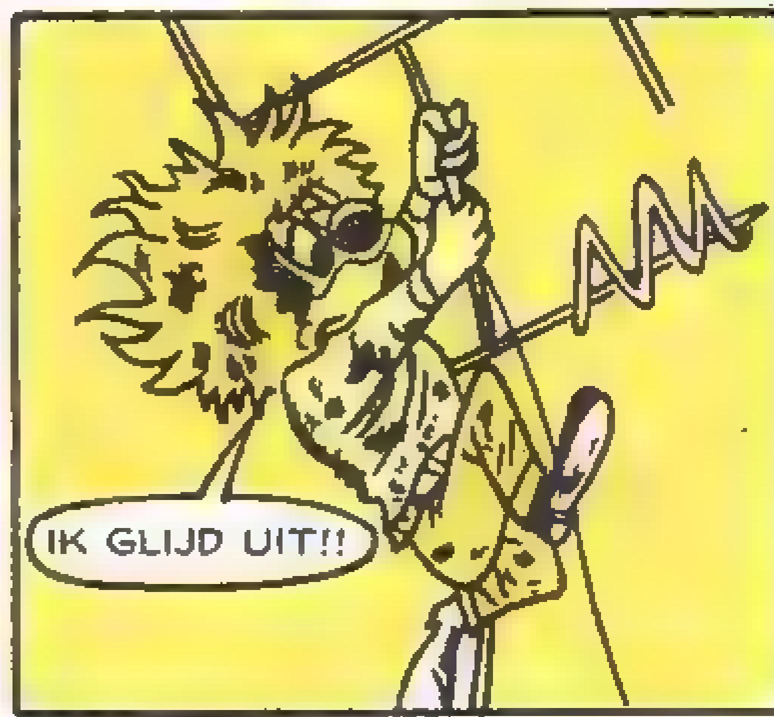

ONDER DE KOLEN'

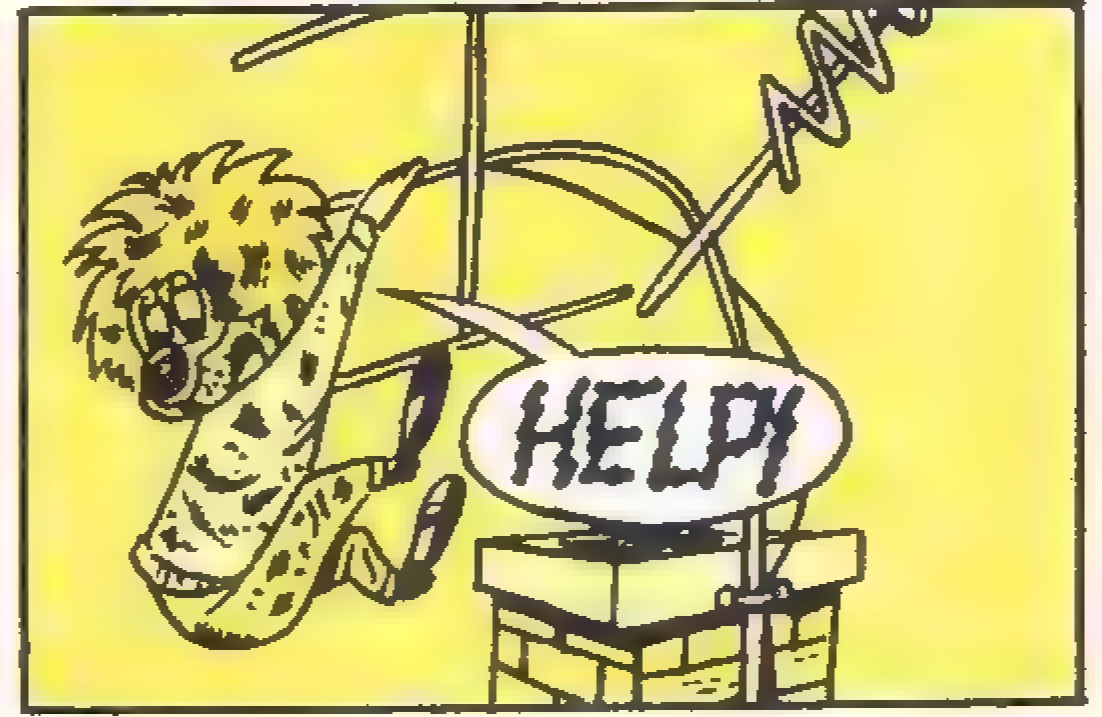

HIJ IS NER-GENS KAPOT!

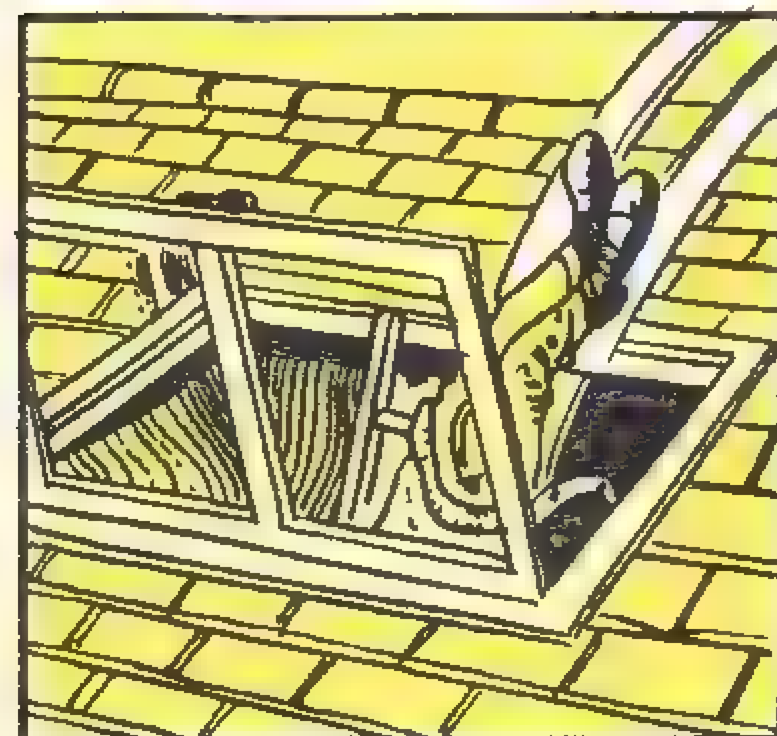

O, NU GAAT IE NAAR BOVEN!

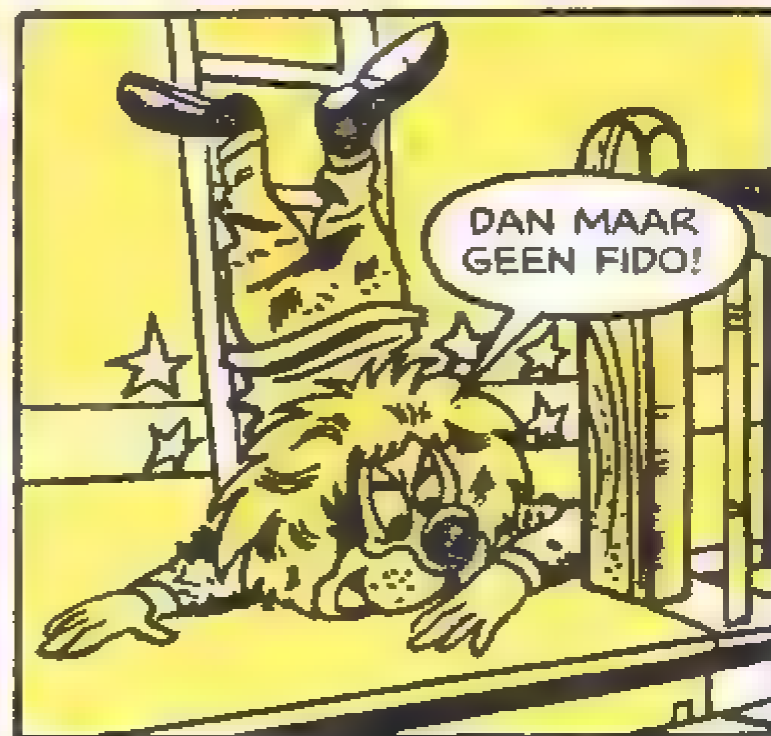

MISSCHIEN LIGT HET AAN DE ANTENNE!

TJONGE, WAT EEN HOOGTE!

IK GLIJD UIT!!

HELP!

DAN MAAR GEEN FIDO!

BESTE KIJKERS, WE HEBBEN DE STORING ZO JUIST VERHOLPEN EN HIER KOMT FIDO!

Theeklippers

Tegenwoordig worden er elk jaar internationale wedstrijden gehouden die de mensen uit talrijke landen in opwinding brengen: motorraces, luchtraces enzovoort. Honderd jaar geleden bracht de theerace de gemoederen in beweging. Dat was in de tijd toen een pond thee nog voor honderd gulden en meer werd verkocht. Die thee werd uit China gehaald door zogenaamde klippers, snelvarende houten zeilschepen met drie masten, die speciaal voor dit doel gebouwd waren. De wedstrijd om in de kortst mogelijke tijd van China naar Londen te zeilen begon in 1856 toen verscheidene theehandelaars een hoge premie uitloofden voor het schip dat het eerste de haven van Londen binnenvoer.

Normaal duurde de reis ongeveer honderdtwintig dagen, maar met gunstige wind en zonder tegenslag was het mogelijk om in ongeveer honderd dagen thuis te varen. Er werd tussen de deelnemers fel gevochten; vaak gebeurde het dat de winnaar maar een paar uur voor nummer twee de haven van Londen bereikte. Het record hield de *Sir Lancelot*, die voor de reis van Foochow op de kust van China naar Londen maar negenentachtig dagen nodig had. Dat was een fantastisch snelle tijd, als je bedenkt dat het Suezkanaal er toen nog niet was en alle schepen om Kaap de Goede Hoop heen moesten.

De vaart op China was ook erg gevaarlijk, niet alleen vanwege de plotseling opkomende cyclonen en de even plotseling opdoemende eilandjes, die op geen enkele kaart waren aangegeven, maar ook en vooral door de Chinese piraten, die zich in bijna elke baai ophielden. Doodgewone Chinese vissers, die rustig met hun netten bezig waren, ontpopten zich plotseling als rasechte zeerovers. De kapitein en de bemanning van de *Young Lochinvar* konden daarvan meepraten. Deze gloednieuwe theeklipper liep aan de grond toen hij de rivier de Min opvoer om thee te laden in Foochow. Een paar vissersbootjes kwamen langsvaren en in minder dan geen tijd werd het schip door de vissers overstroomd. Ze dreven de bemanning in de reddingboten en plunderden de klipper.

Talloze verhalen deden de ronde over de kapiteins en de bemanningsleden van beroemde theeklippers. Zo wist een zekere kapitein Care eens een race te winnen van een rivaal, die een nieuw schip, de *Nicholson* commandeerde. Kapitein Care wist dat zijn eigen schip, de *Macaulay*, het moest verliezen als het op snelheid aankwam en dus piekerde hij zich suf om een list te bedenken, waardoor hij tóch een voorsprong kon krijgen. Op een dag voeren de beide schepen tegelijk in een nauwe zeestraat. Kapitein Care was van plan tijdens de nacht door te varen, maar toch minderde hij zeil alsof hij voor anker wilde gaan. Zijn concurrent volgde zijn voorbeeld. Toen het donker was en een dikke mist over de zee hing, schreeuwde kapitein Care luid over het water: „Zeilen reven, anker vieren!" In werkelijkheid betekende het, dat de scheepslui zo vlug ze konden de zeilen. . . hesen. De kapitein van de *Nicholson* gaf hetzelfde bevel als die van de *Macaulay* en wierp het anker uit. De volgende morgen kwam hij met een schok tot de ontdekking dat zijn rivaal nergens meer te bekennen was en onbereikbaar ver op hem voorlag!

Tegen april van elk jaar verzamelden de bekende klippers zich in de buurt van Foochow, waar zij wachtten op de ladingen thee, die uit het binnenland van China werden aangevoerd. In de haven van Foochow werden de schepen nagekeken, opnieuw geschilderd en werden de zeilen hersteld. Zo gauw dat gebeurd was, stouwden koelies de ruimen vol met de balen en kisten, waarin het kostbare produkt was verpakt. Als de laatste kist was gestouwd begon de felle strijd.

De laatste grote theerace had plaats in 1872 tussen de *Thermopylae* en de *Cutty Sark*, de twee grootste theeschepen die ooit gebouwd zijn. Zij startten vanuit Shanghai en bleven elkaar de hele route fel bevechten. Tenslotte kreeg de *Cutty Sark* ernstige averij, waardoor de *Thermopylae* zes dagen eerder in Londen aankwam.

Na 1872 waren er nog wel klippers in de vaart, maar alleen voor vrachtvaart langs de kust. De *Sir Lancelot* was de laatste grote klipper. Tot 1895 heeft hij de zeeën bevaren. In de Golf van Bengalen overleefde het schip vier cyclonen tot het tenslotte in een cycloon in de buurt van Bombay ten onder ging.

Een nieuw type schip had intussen zijn intrede gedaan: de stoomboot. Deze verdrong langzamerhand de slanke, statige zeilschepen. Maar nog lang deden de verhalen over de moed, het uithoudingsvermogen en de slimheid van sommige klipperkapiteins de ronde.

P. Broos

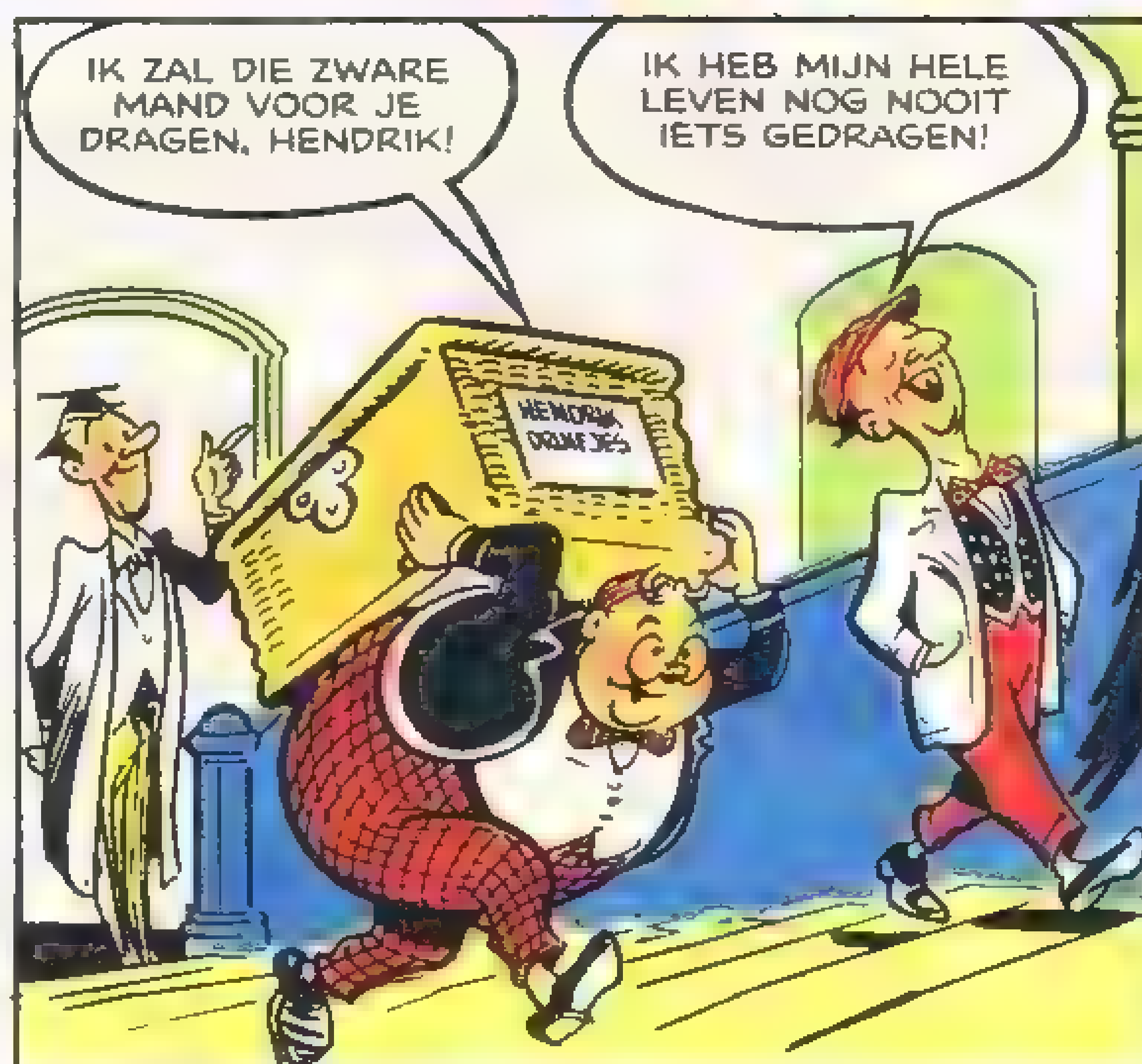
BILLIE TURF

Het dikste studentje ter wereld

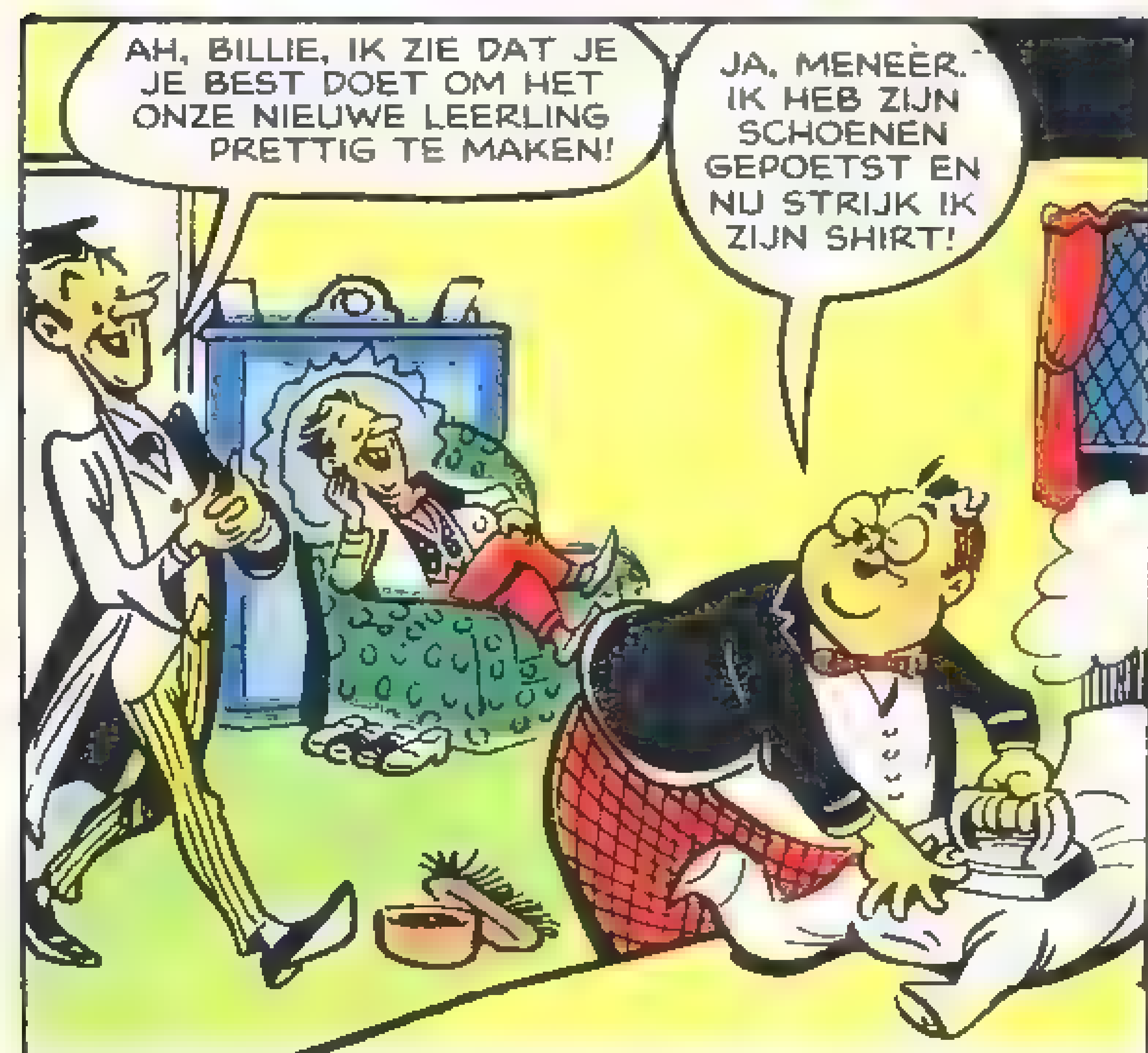

KOM AANSTONDS EVEN NAAR MIJN KAMER, BILLIE. IK MOET JE WAT ZEGGEN!
KIJK, EEN NIEUWE!
HOE DURF JE MIJN SHIRT TE VERNIELEN?

ZEG, KNUL, RUIM JIJ MIJN KAMER EENS EVEN NETJES OP!
WIE? IK?

EN ALS JE IETS BREEKT, ZUL JE ERVAN LUSTEN!
IK HEB NOG NOOIT IETS OPGERUIMD!

IK SLA ALLES KAPOT! MAAR IK HEB TOCH GENOEG GELD OM HET TE BETALEN!

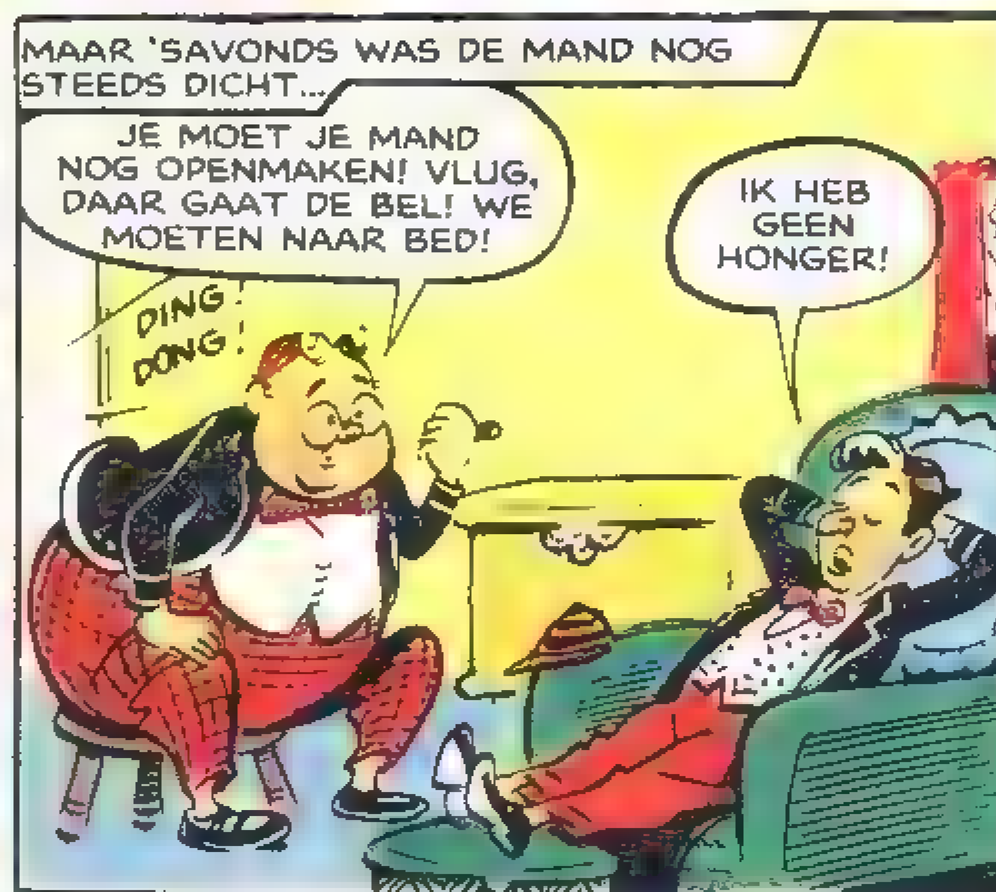

DIE GROTE JONGEN ZEI DAT IK ZIJN KAMER MOEST OPRUIMEN!
OCH, ARME HENDRIK!

IK ZAL HET WEL DOEN. MAAK JIJ INTUSSEN DIE MAND VAN JE MAAR OPEN!
DANK JE!

HEE, WAT DOE JIJ HIER, DIKKE?
IK RUIM JE KAMER OP IN PLAATS VAN HENDRIK! DOE IK HET ZO GOED?

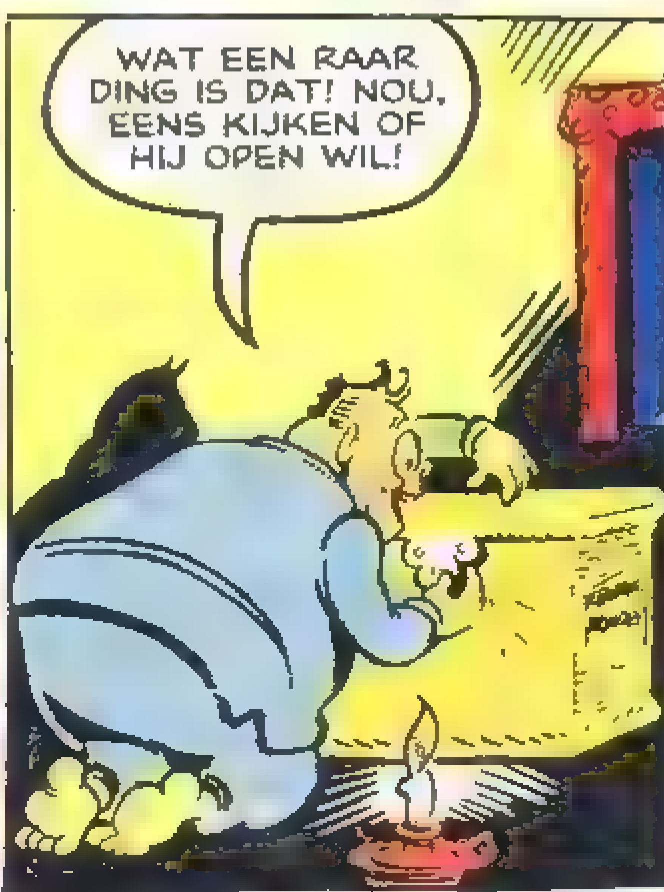

NOEM JE DAT OPRUIMEN? IK ZAL JE LEREN MIJN SPULLEN TE VERNIELEN!

LATER...
PFF, IK HOOP DAT HENDRIK ZIJN MAND OPENGEMAAKT HEEFT! IK HEB WEL EEN BELONING VERDIEND!

MAAR 'SAVONDS WAS DE MAND NOG STEEDS DICHT...
DING DONG!
JE MOET JE MAND NOG OPENMAKEN! VLUG, DAAR GAAT DE BEL! WE MOETEN NAAR BED!
IK HEB GEEN HONGER!

IK KAN NIET SLAPEN. IK MOET STEEDS DENKEN AAN AL HET LEKKERS IN DE MAND VAN HENDRIK!

WEET JE WAT? IK GA HEM ZELF OPENMAKEN! HENDRIK MERKT HET TOCH NIET!

WAT EEN RAAR DING IS DAT! NOU, EENS KIJKEN OF HIJ OPEN WIL!

HELP! IK STA ONDER STROOM!
RRRRRR

VOOR STRAF HONDERD REGELS: IK MAG NIET INBREKEN IN DE MAND VAN HENDRIK!
WIJ DRUIFJES HEBBEN ALLEMAAL EEN ALARMSYSTEEM OP ONZE KOFFERS! TEGEN DIEVEN!

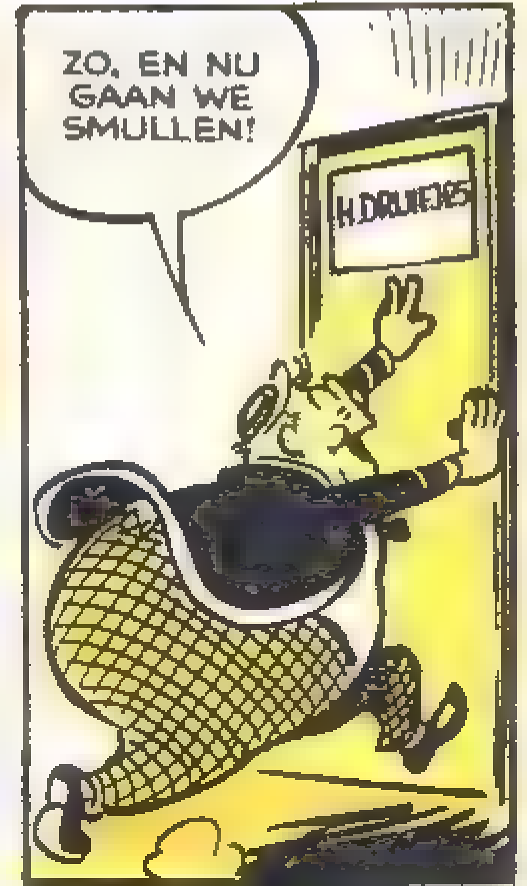

DE VOLGENDE DAG HAD BILLIE EEN NIEUW PLANNETJE BEDACHT...
GA JE MEE EEN EINDJE WANDELEN? IK ZAL JE DE OMGEVING LATEN ZIEN.
GOED.

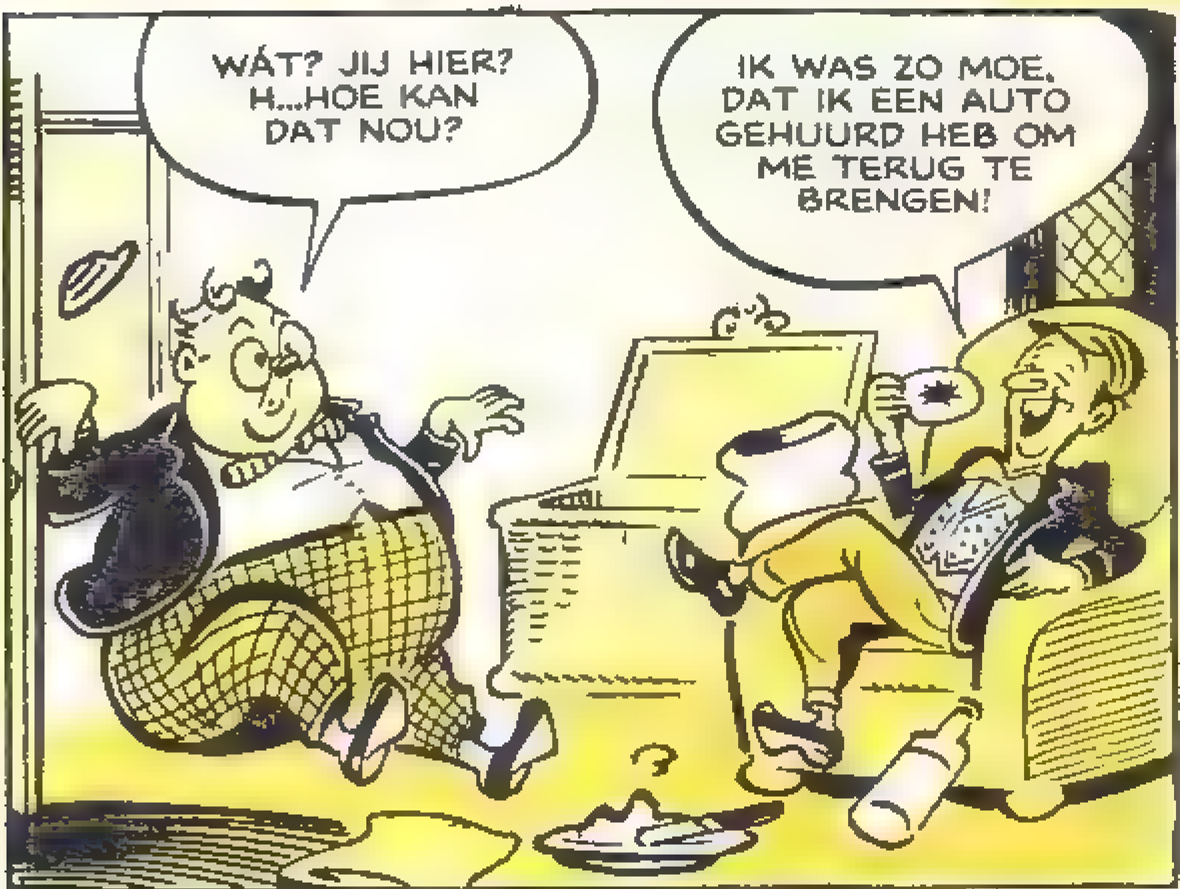

O, WEL AARDIG. HET LIJKT HIER OP ONZE ACHTERTUIN!
WACHT MAAR TOT JE IN HET BOS BENT!
JONGENSSCHOOL
5 KM

HA, HA, HENDRIK IS WEL EEN POOSJE ZOET! NU GA IK GAUW TERUG!
BILLIE, WAAR ZIT JE? BILLIE!

VOOR HIJ TERUG IS HEB IK ZIJN MAND LEEG!

ZO, EN NU GAAN WE SMULLEN!
H. DRUIFJES

WÁT? JIJ HIER? H...HOE KAN DAT NOU?
IK WAS ZO MOE, DAT IK EEN AUTO GEHUURD HEB OM ME TERUG TE BRENGEN!

O, EN DE MAND IS HELEMAAL LEEG!
JA, IK HAD HONGER GEKREGEN VAN DE WANDELING!

IK HEB OOK HONGER! KUN JE ME NIET WAT GELD LENEN, DAN GA IK IETS TE ETEN KOPEN!
NEE, WIJ DRUIFJES LENEN NOOIT GELD UIT!

NOU, DAN DOE JE HET VANDAAG VOOR DE EERSTE KEER VAN JE LEVEN!

NU GAUW IETS KOPEN!

TWEE DOZIJN TAARTJES, DRIE DOZIJN OLIEBOLLEN EN TIEN FLESSEN LIMONADE, ALSTUBLIEFT!

HOEPEL OP, VLEGEL! DAT GELD IS VALS!
SNOEPWINKEL
BANG

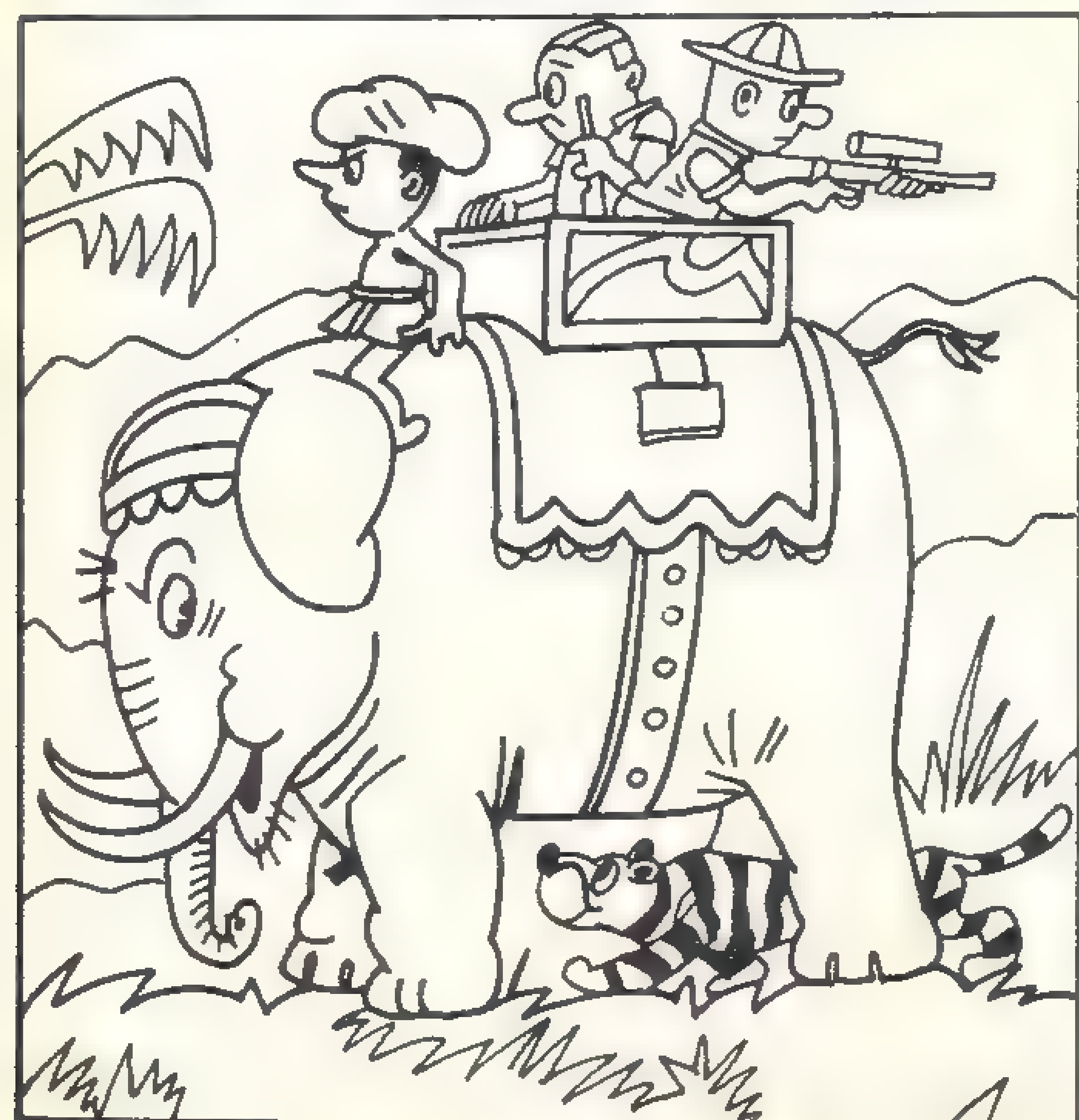

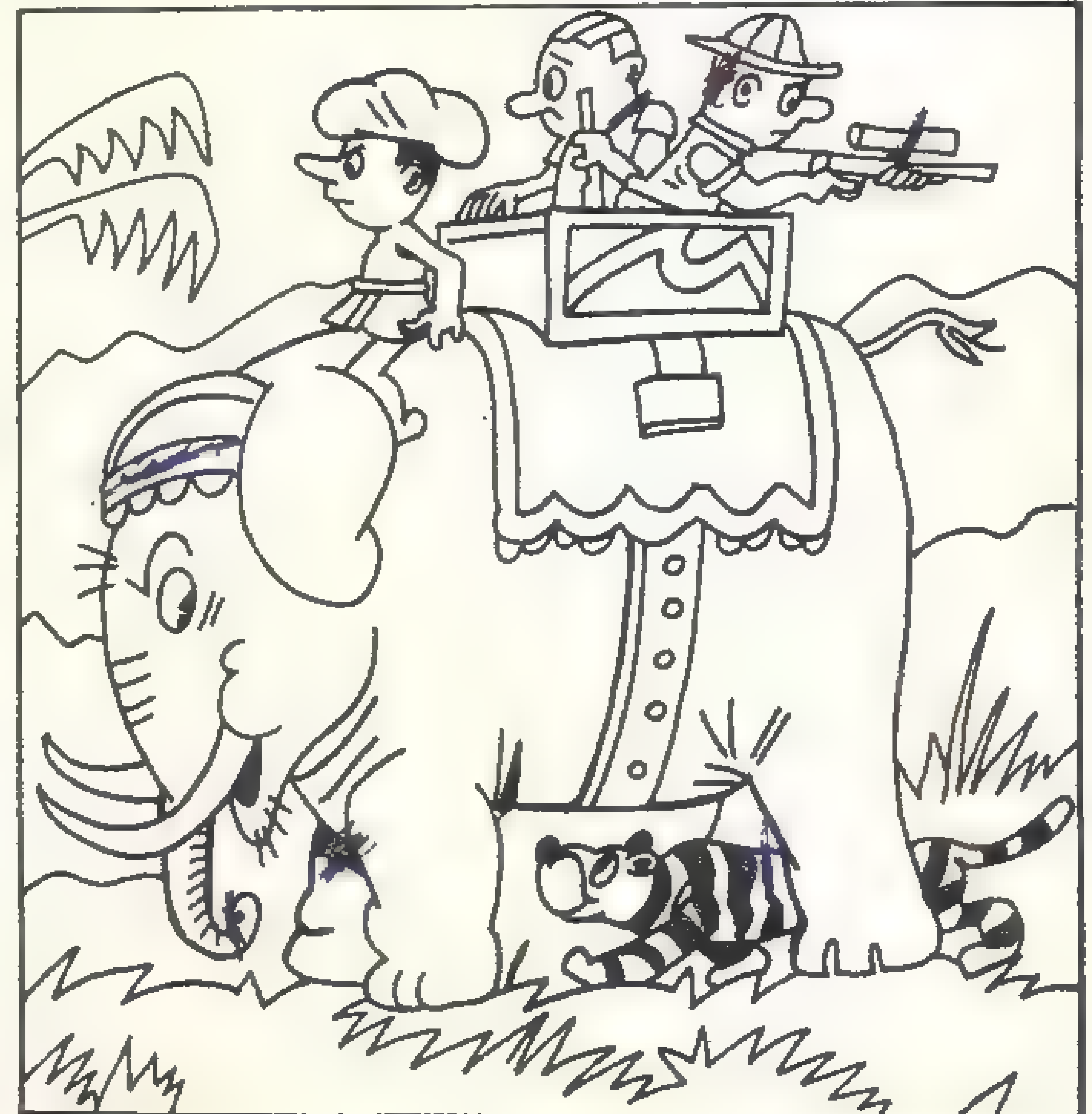

Wie heeft een scherpe blik?

Deze moedige jagers zijn in het hartje van India op de tijgerjacht en de twee plaatjes lijken precies op elkaar. Toch zijn er ZEVEN verschillen. Wie zoekt ze even op?

Het geheim van de groene woonwagen

door Stephen Mogridge

KORTE INHOUD: *Dick en Basil Sullivan logeren met hun ouders in een caravankamp in Cornwall. Zij sluiten vriendschap met een jongen uit de buurt: Yves Trettan. Samen met hem bekijken ze vanaf een heuvel een raketbasis en maken de lancering mee van een raket, die echter mislukt. Even later ontdekken ze in een bos een woonwagen en maken kennis met de bewoner, een zigeuner. De jachtopziener van Het Smokkelaarsnest, een villa in de buurt, verschijnt ten tonele en wil de zigeuner wegjagen, echter zonder succes. Er vindt weer een lancering van een raket plaats, die ook nu weer mislukt. Dick krijgt een vermoeden, dat zich iemand in de woonwagen verborgen houdt en dit vermoeden wordt al gauw bevestigd.*

Dick bleef staan en keek zijn broer verbaasd aan. ,,Meen je dat nou, Basil?"

,,Natuurlijk."

,,Maar zou jij dan een paard kunnen vangen?"

Basil bukte zich om een paar kleurige bloempjes te plukken. ,,O ja, hoor," zei hij zelfverzekerd. ,,Daar is helemaal niets aan. Je weet toch, dat ik vorig jaar in de vakantie drie weken op een boerderij gewerkt heb!"

,,Ja, dat weet ik," antwoordde Dick, nog steeds niet erg overtuigd. Hij was op ieder moment van de dag bereid achter spionnen en inbrekers aan te gaan, maar paarden vangen was een heel andere kwestie.

,,Op die boerderij in Sussex hadden ze twee knotsen van paarden, die ik al die tijd helemaal verzorgd heb. Ik houd van paarden!"

,,En jij, Yves?" vroeg Dick aan zijn vriend. ,,Kun jij een beetje met paarden omgaan?"

Yves schudde zijn hoofd. ,,Mij niet gezien. Ik zal niet zeggen dat ik bang voor paarden ben, maar ik blijf toch liever maar een beetje uit hun buurt."

Basil snoof verachtelijk. ,,Wat een raren zijn jullie! Wie is er nou in vredesnaam bang voor twee van die aftandse beestjes? Ik wed dat ze nog niet eens de kracht hebben om een behoorlijke schop te geven."

,,Nou, dan heb jij ze zeker niet zien losbreken toen die raket omlaag kwam," merkte Yves op. ,,Het leken wel wilde Arabische hengsten!"

Dick staarde een ogenblik zwijgend voor zich uit en overwoog Basils voorstel. Het idee was geweldig. Als ze die paarden terugbrachten, hadden ze een prachtgelegenheid om de woonwagen nog eens van dichtbij te bekijken.

,,Ik vind dat we het maar moeten proberen," zei hij. ,,Alleen zou ik weleens willen weten waar we die paarden moeten zoeken. Zien jullie ze ergens?"

,,Waarschijnlijk hebben ze dat karrespoor gevolgd en zijn ze ergens aan de rand van het dorp uitgekomen," ver-

onderstelde Yves. ,,Volgens mij vinden we ze op een gegeven ogenblik in ieder geval."

,,Ja, tenzij de heren zigeuners ze zelf al gevangen hebben."

Dick schudde zijn hoofd. ,,Dat geloof ik niet," zei hij. ,,Die zigeuner met wie wij hebben staan praten, had in ieder geval helemaal geen haast om achter zijn paarden aan te gaan. En ik weet wel waarom ook." Dick keek Basil en Yves met een geheimzinnige blik aan. ,,Zal ik jullie eens wat vertellen? Die knaap deed maar alsof hij zo druk bezig was met dat vuurtje, maar in werkelijkheid stond hij op wacht."

,,Op wacht?" riep Basil verbaasd uit. ,,Hoe kom je daar nu bij?"

,,Ja, hij hield buiten de wacht om te zorgen, dat niemand te dicht in de buurt van de woonwagen kwam. Hebben jullie niet gezien hoe hij op meneer de gorilla afvloog toen die een stap in de richting van de woonwagen zette?" Hij zweeg een ogenblik en vervolgde toen: ,,Misschien is de man die ze verbergen wel ziek en zijn ze bang, dat hij zijn aanwezigheid zal verraden door bijvoorbeeld te gaan schreeuwen of zo."

Dick raakte er meer en meer in. Terwijl hij met grote stappen achter Yves aanliep, probeerde hij zich een voorstelling te maken van wat er zich binnen in de woonwagen afspeelde. In zijn verbeelding zag hij een verbeten ijsberende spion die gedwongen was zich schuil te houden, terwijl zijn handlangers buiten de wacht hielden.

,,Kom nou," onderbrak Yves zijn gedachtengang. ,,Jij maakt er ook wat van. Als die kerels werkelijk spionnen of saboteurs waren, zouden ze heus niet halverwege de helling blijven met hun woonwagen, maar zo dicht mogelijk in de buurt van de raketbasis een plekje zoeken."

Dick haalde zijn schouders op. ,,Voor mij is het een uitgemaakte zaak," zei hij. ,,Ze durven niet dichterbij te komen, omdat ze bang zijn gezien te worden. Hier aan de rand van het bos zijn ze praktisch onzichtbaar voor de buitenwereld en volkomen veilig. En wie zegt, dat ze 's nachts niet naar de raketbasis gaan. Op de fiets bijvoorbeeld. Het is heel goed mogelijk, dat ze een paar fietsen bij zich hebben in die woonwagen."

,,Denk je dat ze al lang op die open plek staan?" vroeg Basil aan Yves. ,,Ik bedoel: misschien zijn ze er nog maar pas en moeten ze nog beginnen met hun sabotagewerk."

Yves haalde zijn schouders op. ,,Ik ben er vlak voor Pasen nog geweest en toen stond die woonwagen er in ieder geval niet. Ik denk dat ze in het weekeinde gekomen zijn toen wij met zijn drietjes naar het strand waren."

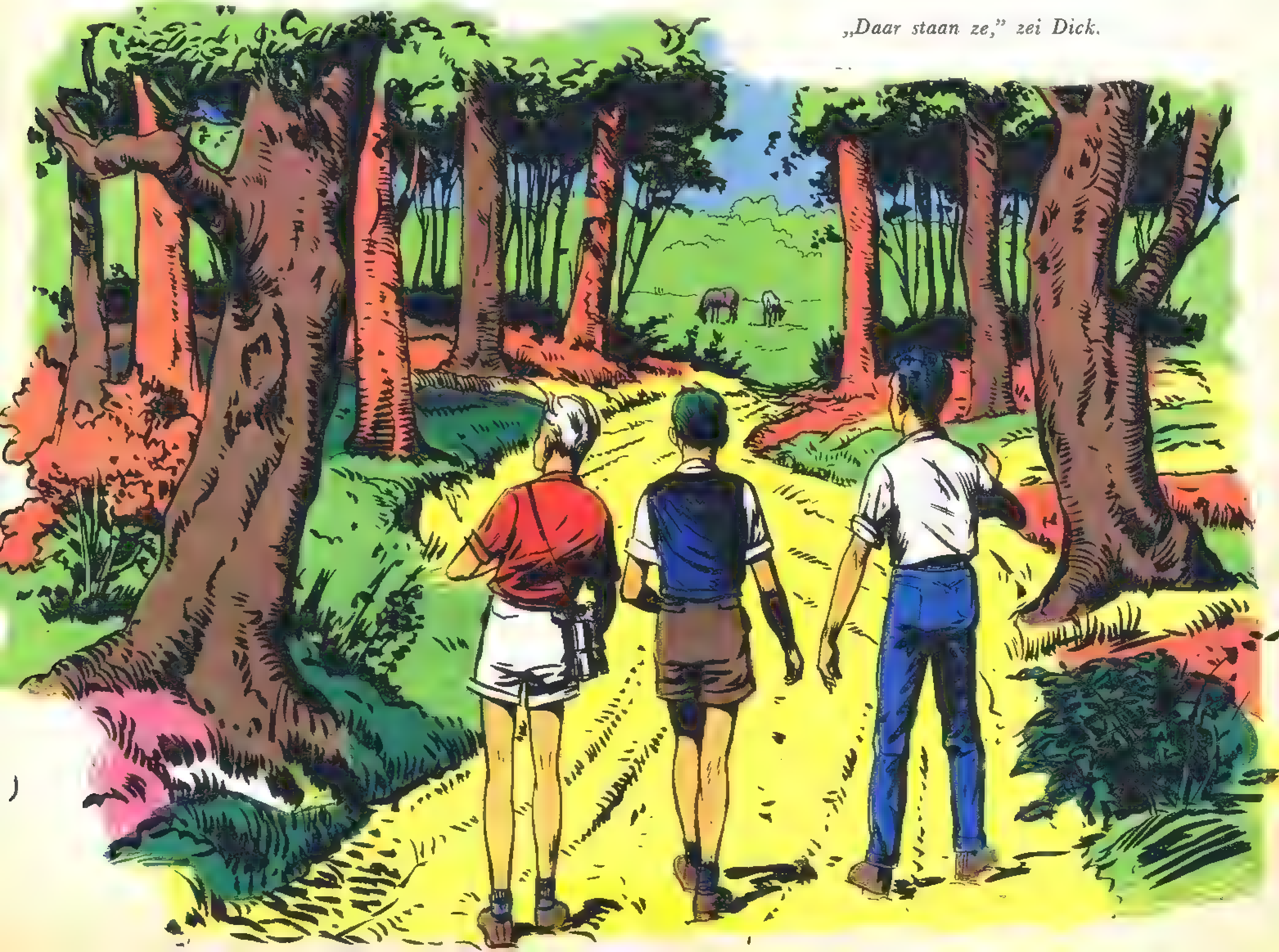
,,Gedurende de paasdagen was er niets te doen op de raketbasis, hè?" zei Dick peinzend. ,,De meeste mensen waren natuurlijk naar huis en de boel zal zo goed als uitgestorven geweest zijn. . . Je hebt best kans, dat de zogenaamde zigeuners op eerste en tweede paasdag de raketbasis zijn binnengedrongen om de opgeslagen projectielen onklaar te maken. En nu blijven ze in de buurt om de resultaten af te wachten."

,,Het *is* mogelijk," moest Yves toegeven. ,,Misschien zijn ze speciaal hierheen gekomen om de *Lichtflits* op de een of andere manier onklaar te maken."

Dick knikte. ,,Ja, daar kon je weleens gelijk in hebben." In zijn ogen begon de zaak meer en meer vaste vormen aan te nemen. ,,In de krant stond dat de *Lichtflits* ons nieuwste geleide projectiel is en de oefeningen die ze er nu mee houden, zijn natuurlijk van het grootste belang en strikt geheim."

De jongens liepen over een zandweggetje, dat naar de rand van het dorp

,,Daar staan ze," zei Dick.

leidde. Dick en Yves keken voortdurend om zich heen, in de hoop ergens een spoor van de twee losgebroken paarden te vinden, maar Basil had ook nog voor andere dingen belangstelling. „Kijk nou eens!" riep hij plotseling uit. „Zie je dat, Yves? Gele irissen. Hoe zouden die hier nou komen in zo'n kurkdroge greppel?"

Yves gunde zich nauwelijks de moeite om te kijken. „O, die vind je hier op verschillende plaatsen," zei hij achteloos. „In de tuin van *Het Smokkelaarsnest* is zelfs een bed zwarte irissen."

Basil bleef met een ruk stilstaan en keek zijn vriend met open mond aan. „Zei je *zwarte* irissen?"

„Ja."

„En weet je zeker, dat ze niet alleen donker zijn, maar helemaal echt zwart?"

„Ja. Mijn vader heeft het er weleens over. Hij is vroeger tuinman geweest bij de oude meneer Jackson."

Basil straalde van enthousiasme. „Man, die moet ik zien. Zwarte irissen zijn zeldzaam. Kun je niet eens aan je vader vragen. . ?"

Maar Yves hoorde hem niet eens. Het zandpad had een scherpe bocht naar rechts gemaakt en liep langs een klein, niet afgebakend weilandje. En op dat weilandje stonden twee oude, schonkige paarden te smullen van het malse gras. Een kastanjebruin paard en een vuilwitte schimmel.

„Daar staan ze," zei Dick. En hij voegde er met een duidelijke ondertoon van opluchting aan toe: „Ze zien er inderdaad helemaal niet kwaadaardig uit. Maar toch moest jij die bruine maar nemen, Basil, want die is de grootste!"

Basil knikte grinnikend. „Mij best. Ik zal de schimmel eerst even halen, dan kunnen jullie die samen in bedwang houden."

Hij liep de wei in, klakte met zijn tong en riep zachtjes: „Kom dan, schimmeltje. Kom dan."

Het paard spitste zijn oren, hinnikte en keek met grote lodderogen naar Basil, die kalm op hem afstapte en de halster beetpakte. En zonder tegen te stribbelen liet hij zich naar Dick brengen.

„Hier, neem het touw maar over," zei Basil tegen zijn broer. „Nee, niet aan het uiteinde, sufferd. Een paard hou je vlak bij zijn mond vast, dan kan hij niet bijten."

„Moet dat echt?" vroeg Dick. Hij was doodsbenauwd, dat hij een trap zou krijgen en Basils opmerking over bijten had hem helemaal van streek gebracht.

Basil haalde het bruine paard uit de wei en liep er het zandpad mee op. „Ik ga wel voorop," zei hij tegen zijn broer. „Dan zal de schimmel waarschijnlijk vanzelf achter me aanhobbelen."

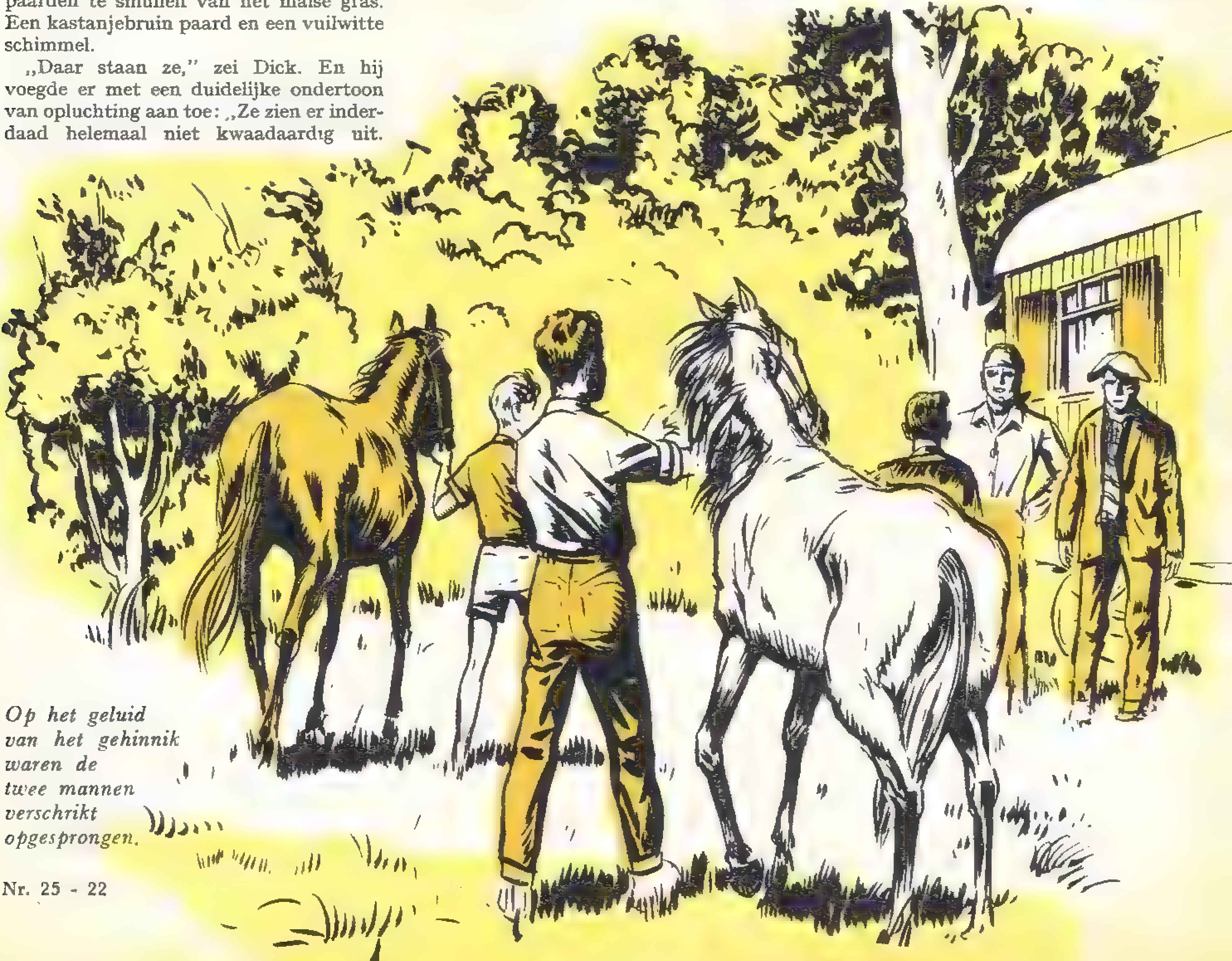
De paarden waren zo mak als pasgeboren lammetjes, maar desondanks voelde Dick zich bepaald niet op zijn gemak aan de zijde van de schimmel. Iedere keer als het beest zijn kop even draaide om hem met zijn grote lodderogen aan te staren, moest hij zich dwingen niet hard weg te lopen.

Maar na verloop van tijd begon hij toch een beetje te wennen aan het gezelschap van het rustig voortsjokkende paard en toen ze eenmaal bij het karrespoor waren en de open plek naast het bos voor zich zagen, durfde hij hem zelfs zachtjes op de nek te kloppen.

Yves, die de hele weg naast Dick had gelopen, ging nu vooruit om de kust te verkennen. „Ze zijn allebei buiten," deelde hij mee toen hij zich weer bij Dick en Basil had gevoegd. „Ze zitten bij het vuurtje te eten."

Zodra de paarden de woonwagen zagen, hieven ze allebei tegelijk het hoofd op en hinnikten van vreugde. Een half uur eerder zou die onverhoedse beweging Dick gillend op de vlucht gejaagd hebben, maar nu gaf hij zijn schimmel een vriendelijk schouderklopje en hield hem manmoedig vast.

Op het geluid van het gehinnik waren de twee mannen verschrikt opgesprongen en toen Basil het bruine paard vlak voor de woonwagen liet stilstaan, kwam de zigeuner die ze al eerder ontmoet hadden

Op het geluid van het gehinnik waren de twee mannen verschrikt opgesprongen.

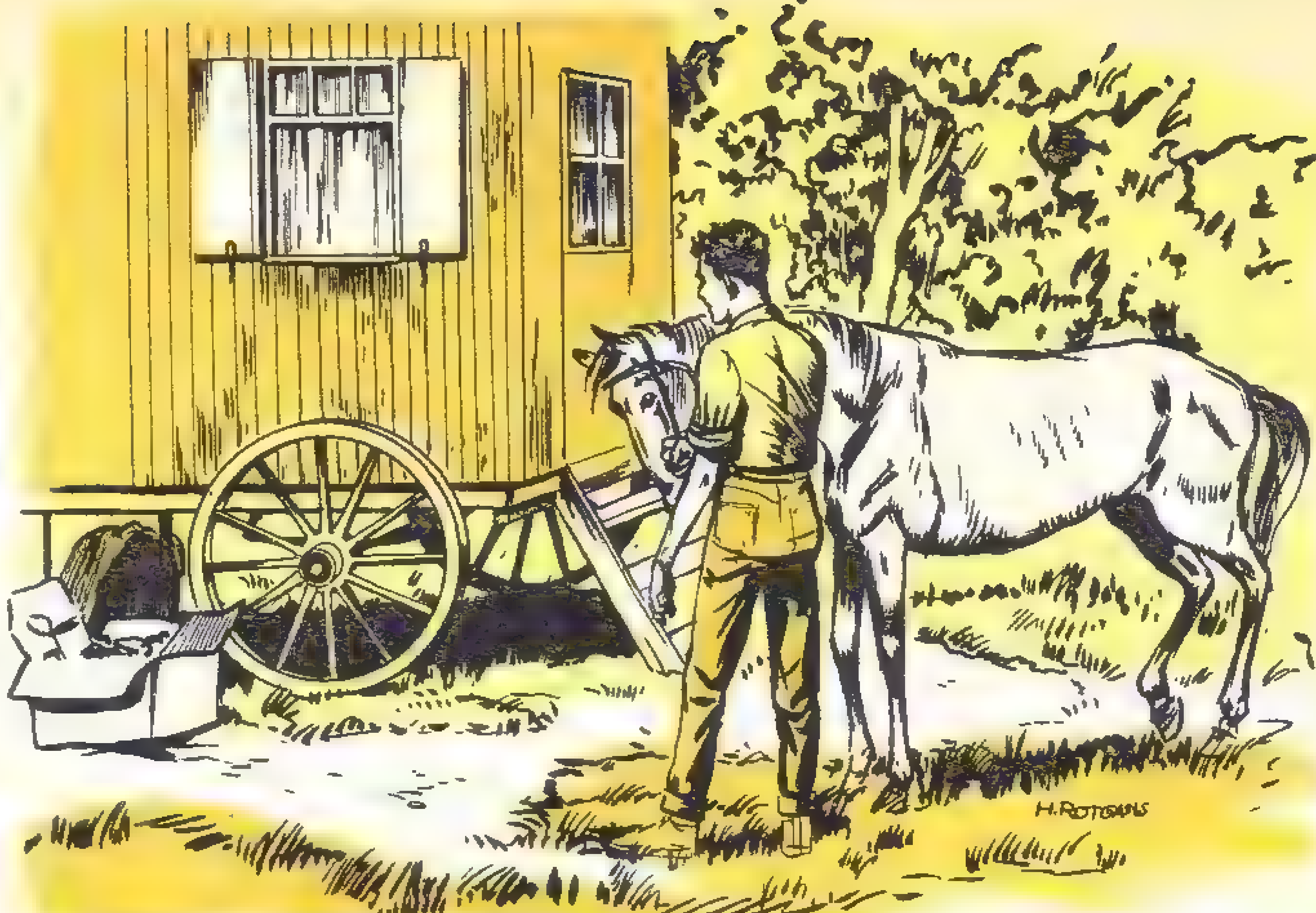
glimlachend op hem af. „Ach, hebben jullie de paarden gevonden?" riep hij uit. „Dat is goed werk. Breng ze maar hier." Hij nam het paard van Basil over en liep ermee naar de boom.

Dick liep opzettelijk zo dicht mogelijk langs de woonwagen en zijn oren waren nog meer gespitst dan die van de schimmel. Vlak onder het kleine raampje bleef hij staan, alsof hij niet goed wist waar hij met de schimmel naar toe moest.

De heldergroene verf van het houtwerk weerkaatste het felle zonlicht en de raamlijst was bijna verblindend wit. Dick probeerde naar binnen te kijken, maar de gordijnen waren gesloten. Hij hoorde geen enkel geluid.

De man die het bruine paard aan de boom had vastgebonden, draaide zich met een ruk om en riep met een ondertoon van ongeduld in zijn stem: „Hee, jò! Breng dat paard hierheen!"

De andere man kwam met snelle, driftige stappen op Dick en Yves af.

Zijn blik ging omlaag, naar de donkere schaduwen onder de wagen.

HOOFDSTUK VI

De kookwekker

Dick besefte dat hij hoogstens nog een paar seconden in de buurt van de woonwagen kon blijven en hij gaf zijn ogen goed de kost. Zijn blik ging omlaag, naar de donkere schaduwen onder de wagen, tussen de hoge wielen. Hij zag een dikke rubberslang, die uit de bodem kwam en naar een koperen kraan achter een van de wielen liep, en hij kon nog net een deel van een gascilinder zien, die half afgedekt was met jutezakken.

Dat houtvuurtje was dus inderdaad maar onzin. Waarschijnlijk kookten de „zigeuners" hun potje op een modern gasfornuis in de woonwagen.

Er kwam nog een andere buis uit de woonwagen, die recht in de grond verdween en zo te zien nergens mee verbonden was. Dick vroeg zich af waar die tweede buis voor kon dienen. Een aanrechtafvoer kon het niet zijn, daar was hij veel te dun voor.

Naast de gascilinder stond een rood plastic watertankje en daarnaast een kartonnen doos met lege conservenblikjes, proppen papier en ander afval.

„Kom, jongen, wat sta je daar nu te gapen?" zei een harde mannenstem vlak bij Dicks oor. „Heb je nog nooit een woonwagen gezien?"

De tweede zigeuner nam de schimmel ruw van Dick over en duwde hem vooruit. Hij was een breedgeschouderde, vrij jonge man met een lang, plat gezicht. Zijn neus was zo klein, dat hij nauwelijks opviel tussen zijn bleke, uitgezakte wangen. Hij had donker haar en bruine ogen, ogen met een geslepen, onderzoekende blik. De blik van een spion, dacht Dick onwillekeurig...

„Ik heb nog nooit een woonwagen van binnen gezien," zei Dick, terwijl hij de halster van het paard losliet. „Ik vind het een machtig ding en ik zou hem dolgraag eens van binnen bekijken."

„Best mogelijk, maar dat kan niet," zei de man kortaf.

De andere zigeuner hoorde het en zei iets vriendelijker: „Mijn maat bedoelt, dat het vandaag niet kan. We hebben helemaal niet op bezoek gerekend, snap je. Het is nogal rommelig binnen. De bedden zijn nog niet opgemaakt en de afwas staat er nog. Misschien een ander keertje, maar er is niets bijzonders bij ons binnen te zien, hoor."

„O nee?" Dick bleef in de buurt van de woonwagen. Hij keek omhoog langs de groen geverfde zijkant, het raampje met de gesloten gordijnen — en zijn blik bleef rusten op het hoge, koepelvormige dak.

Om de een of andere reden had hij van het begin af aan al iets vreemds aan dat dak gezien — iets ongewoons. En nu begreep hij plotseling waarom! Het was veel te groot in verhouding tot de rest van de wagen — het had iets van een enorme, bolle muts op een piepklein gezichtje.

Dick veronderstelde dat de woonwagen voor extra-lange mensen was gebouwd. Maar de twee zigeuners waren beslist niet groot. Integendeel. En omdat het dak helder wit was geschilderd, leek het nog kolossaler dan het in werkelijkheid was.

Wit geschilderd? Wás het wel geschilderd? De zon had zich even teruggetrokken achter een wolkje en toch leek het net of het dak fel zonlicht weerkaatste. Maar in werkelijkheid was het licht, dat *onder* het dak scheen. Dick zag het nu duidelijk: het dak van de woonwagen bestond uit een koepel van doorzichtig plastic!

„Help even een handje met de paarden!" zei de man met het platte gezicht over zijn schouder. Zijn stem klonk gebiedend. „Die oude woonwagen is echt niks bijzonders. Het ziet er aan de buitenkant misschien nog vrij aardig uit, maar van binnen is het een gammel ding."

„Nou, ik heb toch de indruk dat hij vrij modern ingericht is," zei Dick. Het kostte hem moeite zijn blik van het plasticdak af te wenden. „Ik zie, dat u op gas kookt."

„O, zie je dat? Er ontgaat jou niet veel, hè?" De man met het platte gezicht nam Dick met een onderzoekende blik op.

Iets te onderzoekend, vond Dick. Hij vroeg zich af of de zigeuners wisten, dat het plasticdak en dat geheimzinnige, dunne buisje hem opgevallen waren.

„O, ik herkende die gascilinder, omdat wij precies zo'n ding gebruiken voor onze caravan," zei hij zo onverschillig mogelijk.

„Ach, is het werkelijk? Als jullie Susan nog even vasthouden, jongens... dan kijk ik zijn halster na." De zigeuner gooide Dick het uiteinde van het stuk toe, met de kennelijke opzet hem en Yves uit de onmiddellijke omgeving van de woonwagen weg te halen.

„Bedankt voor het terugbrengen van de beestjes!" De zigeuner die ze een paar uur geleden al gesproken hadden, glimlachte vriendelijk in Dicks richting. „Ik had ze zelf waarschijnlijk ook wel vrij gauw gevonden, want ik weet dat ze nooit ver weglopen. Ze zijn hem al eens eerder gesmeerd en toen vond ik ze beneden in het dal op een laantje."

„Bent u hier al lang?" vroeg Dick met zijn onschuldigste gezicht.

De man haalde zijn schouders op. „Een paar dagen. Het is een uitgekiend plekje. Als we niet steeds lastig gevallen werden door die gorilla, zou het hier zelfs ideaal zijn."

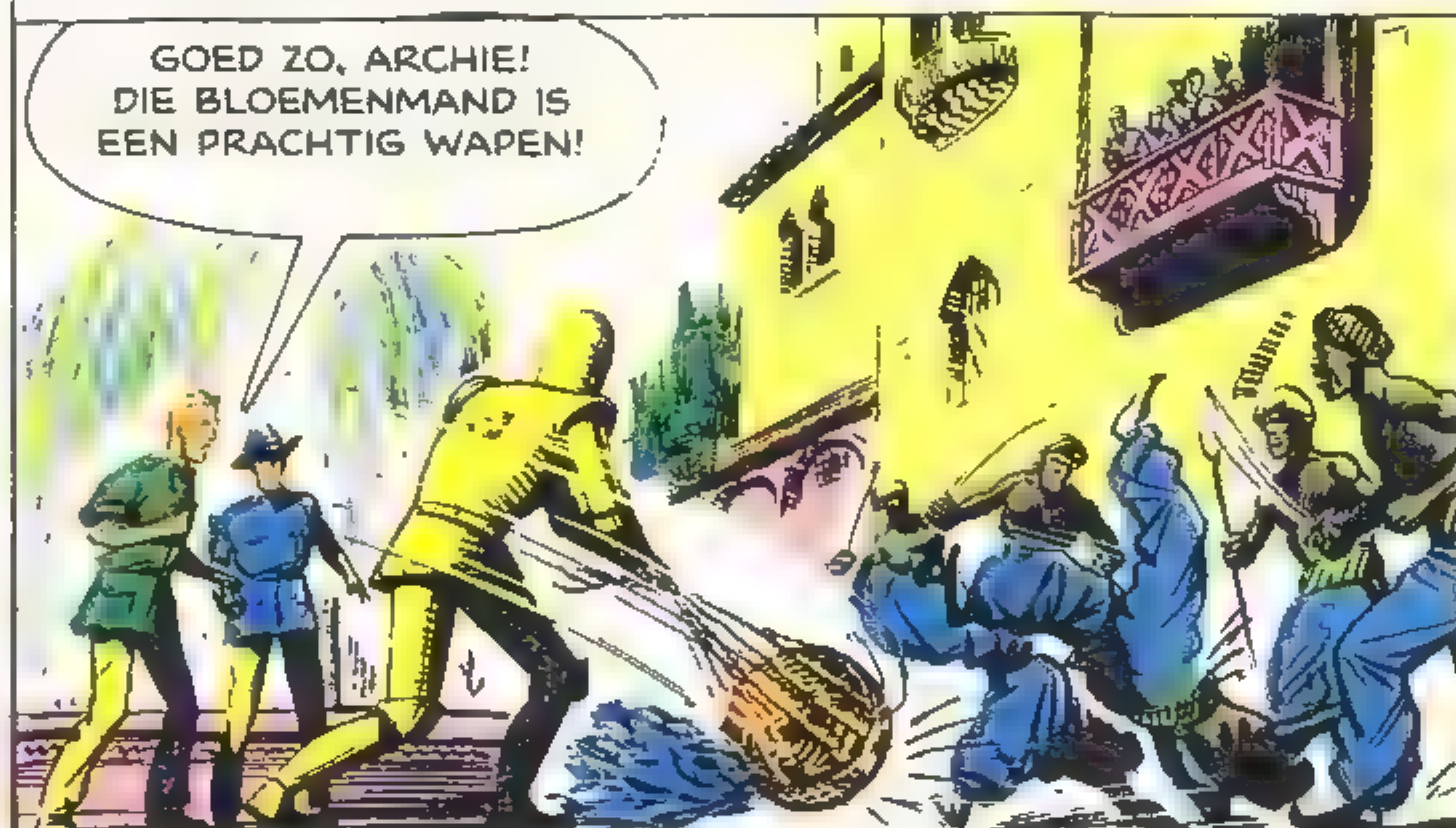
Wordt vervolgd

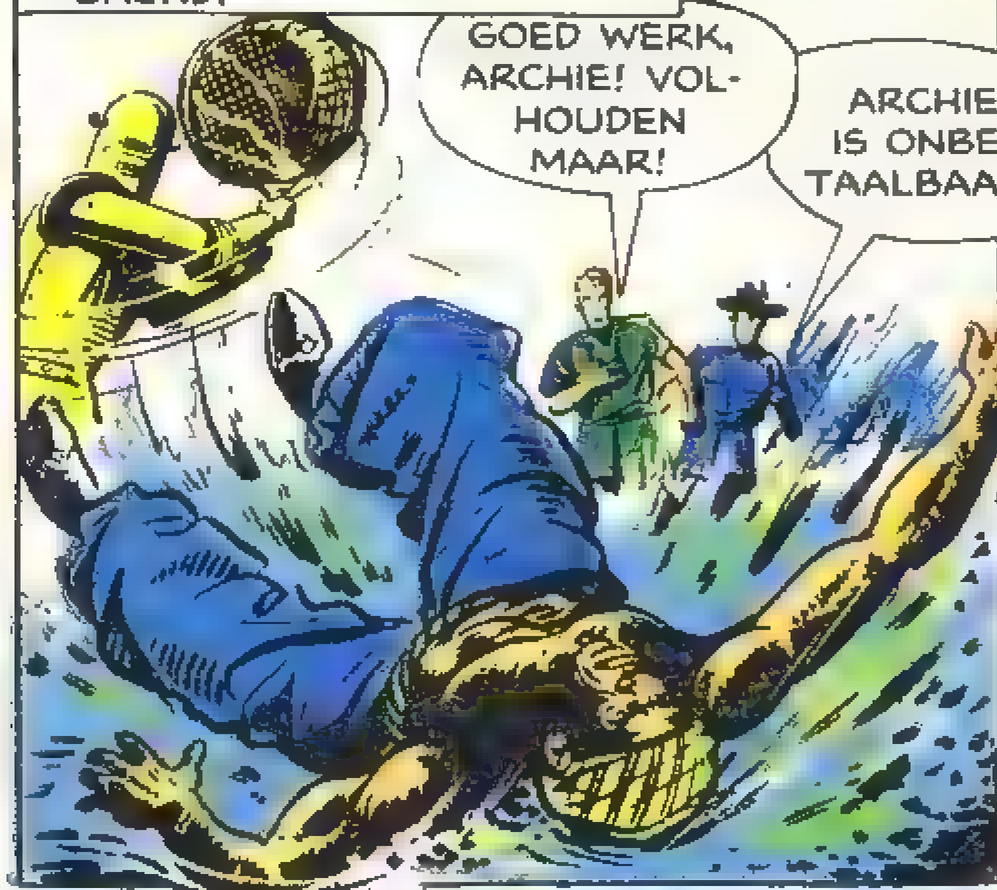
De man van staal

★

TED, KEN EN ARCHIE GINGEN IN AFRIKA HUN VRIEND BOB LINTON HELPEN BIJ HET ZOEKEN NAAR DE STENEN LEEUW. BOB BLEEK ONTVOERD TE ZIJN DOOR ENE PROFESSOR MALEY EN DE VRIENDEN PROBEERDEN HEM TE BEVRIJDEN.

★

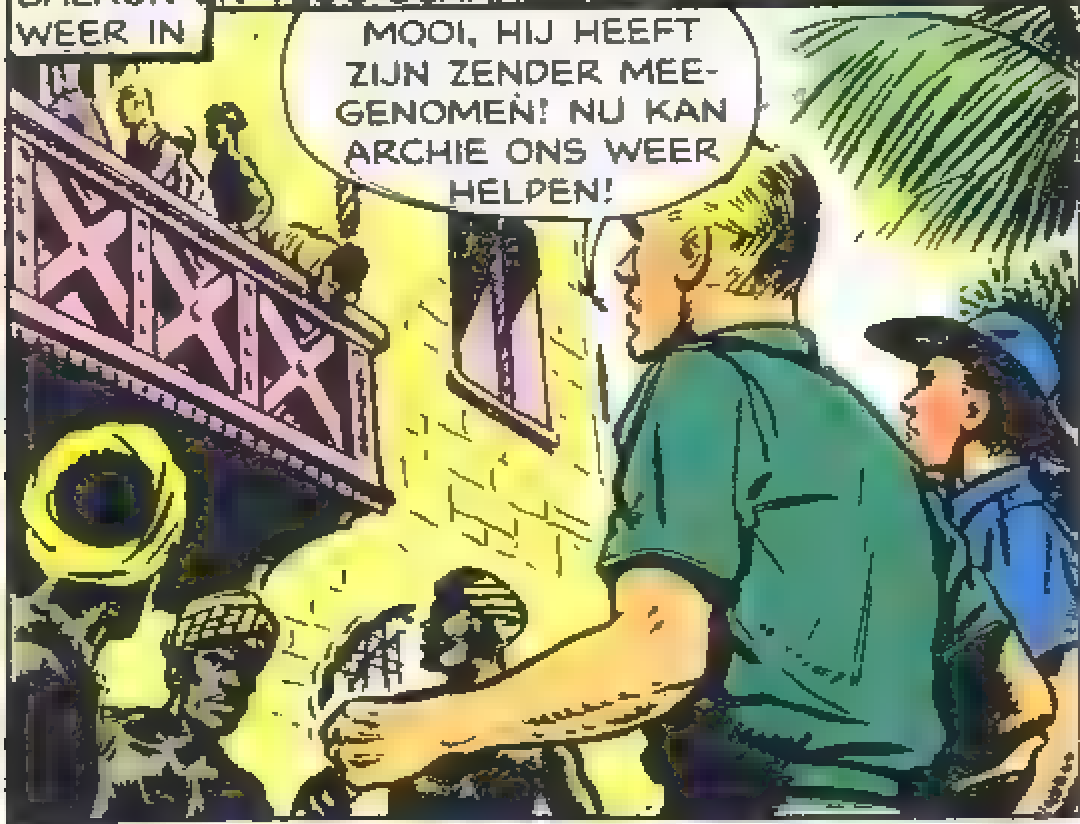

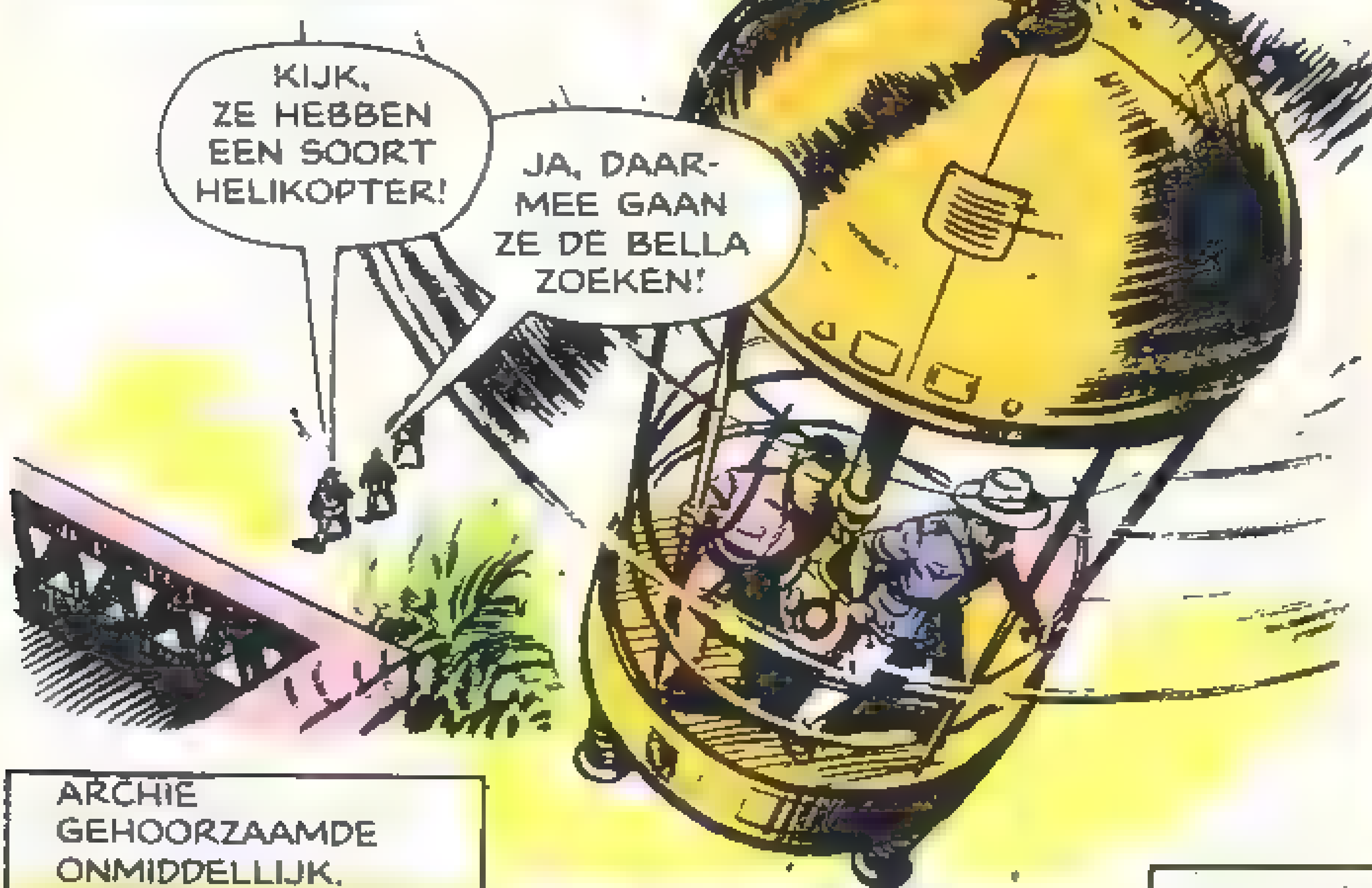

DE PROFESSOR EN BRINDO VERLIETEN HET BALKON EN VLUG SCHAKELDE TED ZIJN ZENDER WEER IN
MOOI, HIJ HEEFT ZIJN ZENDER MEEGENOMEN! NU KAN ARCHIE ONS WEER HELPEN!

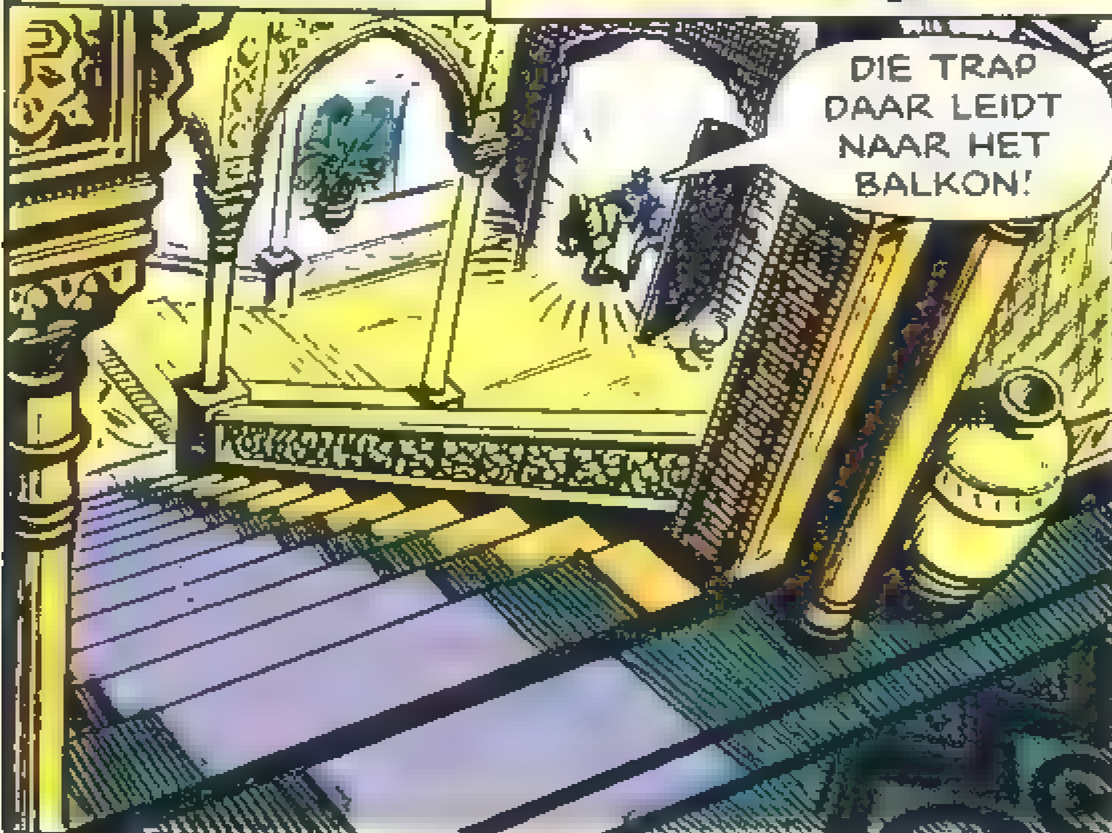

OPEENS TROK EEN ONWEERSTAANBARE KRACHT DE VERSCHRIKTE NUBIËRS NAAR DE ROBOT
HIJ TREKT ONS NAAR ZICH TOE!
WAT GEBEURT ER?

DE NUBIËRS KONDEN NIETS MEER BEGINNEN.
WAT IS DIT?
GEWOON MAGNETISME, VRIEND! ARCHIE IS ÉÉN GROTE MAGNEET GEWORDEN!

DE NUBIËRS ZOCHTEN EEN GOED HEENKOMEN.
KIJK ZE EENS RENNEN!
ZO IETS HEBBEN ZE NOG NOOIT MEEGEMAAKT!

OPEENS WEERKLONK ÉÉN BROMMEND GELUID.
KIJK, ZE HEBBEN EEN SOORT HELIKOPTER!
JA, DAARMEE GAAN ZE DE BELLA ZOEKEN!

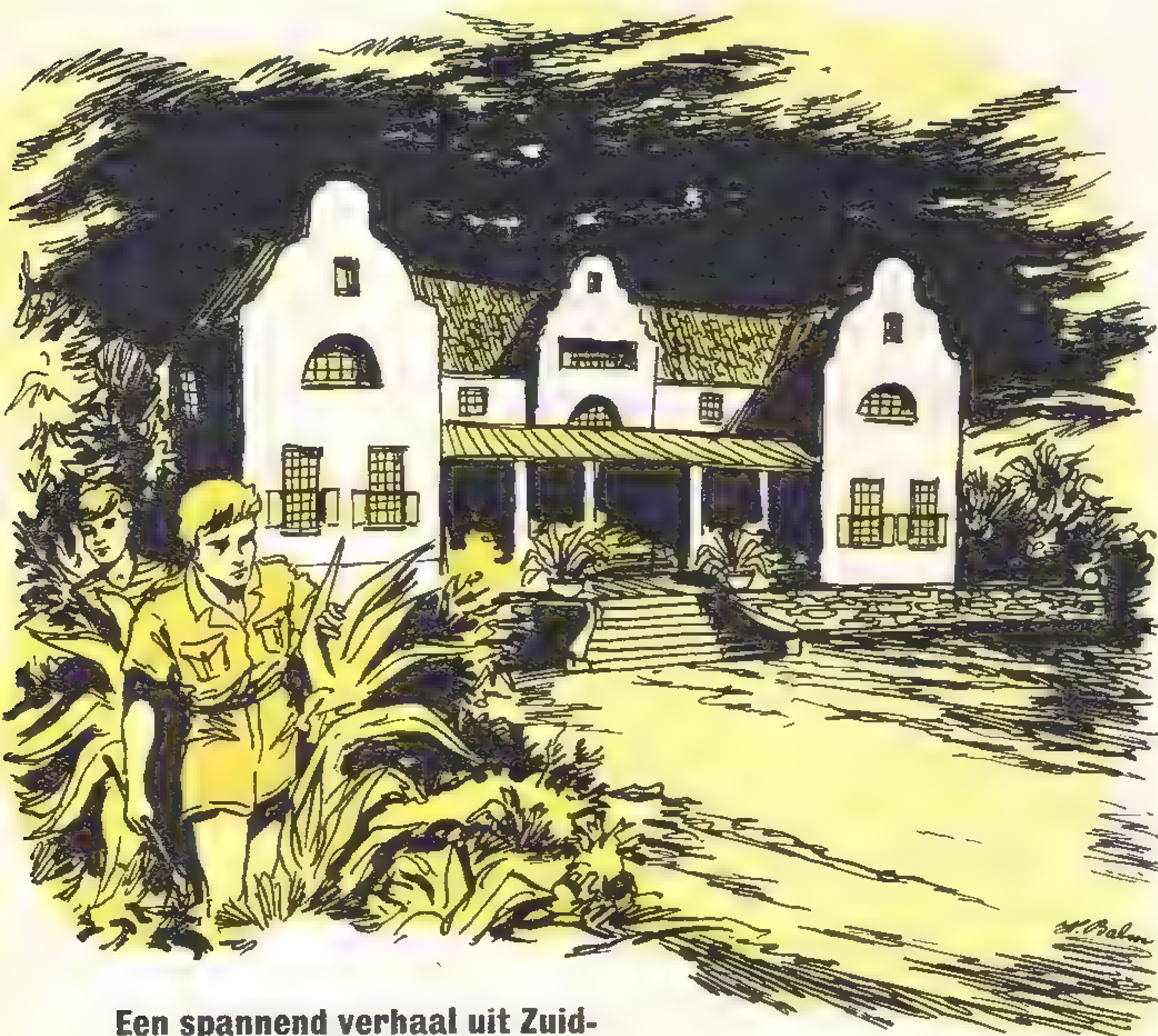

TED DRAAIDE ZICH OM NAAR HET BALKON EN ZEI:
VOORUIT, ARCHIE, EERST GAAN WE BOB BEVRIJDEN!

ARCHIE GEHOORZAAMDE ONMIDDELLIJK.
DIE TRAP DAAR LEIDT NAAR HET BALKON!

OP HET BALKON VONDEN ZE BOB. KEN BEVRIJDDE HEM VLUG EN BOB ZEI:
WE MOETEN DIE KAART HEBBEN VOOR DE PROFESSOR HEM VINDT! ER STAAN MENSENLEVENS OP HET SPEL!

TED BEGREEP ER NIET VEEL VAN, MAAR GELUKKIG KON HIJ BOB GERUSTSTELLEN.
DE BELLA IS NIET VERGAAN! ZE LIGT IN DE HAVEN! ALS WE VLUG ZIJN, KUNNEN WE HAAR MISSCHIEN BEREIKEN VOOR DE PROFESSOR HAAR ZIET!

Wat gebeurde er op „Weltevreden"?

Een spannend verhaal uit Zuid-Afrika door Phil Birchwood

De Zuidafrikaanse middagzon schroeide onbarmhartig de grond rond de boerderij „Weltevreden". Het was drukkend heet en iedereen hoopte dat een fikse onweersbui spoedig wat afkoeling zou brengen. Piet Teunnissen, die lui tegen het muurtje van de moestuin hing, dacht er ook zo over. De hitte maakte hem loom en slaperig en het liefst zou hij in de schaduw van het muurtje zijn gaan liggen. Maar als hij dat deed, kon hij de weg niet meer in de gaten houden en daarvoor was hij tenslotte gekomen. Zou Hein ook zo'n slaap hebben? Hein hield aan de andere kant van de boerderij de wacht en hij kon wél zitten, de boffer! Toch was het aardig van hem dat hij wilde helpen, want eigenlijk had hij niets te maken met wat er op de hoeve van Piets oom gebeurde. Want er gebeurde iets op en om de boerderij en als je er goed over nadacht was het toch maar een vreemd verhaal, vond Piet. Dat er steeds etenswaren verdwenen was het ergste niet. Gestolen werd er overal weleens en daar stak niets geheimzinnigs in. Maar de Zoeloes die bij het huis werkten, hadden 's avonds lichtjes over het erf zien bewegen en griezelige gedaanten waargenomen. Dat beweerden ze tenminste. Die toestand duurde nu al een hele tijd, maar in de afgelopen week waren er ook overdag vreemde dingen gebeurd. De tuinman had een keer toen hij zijn middagslaapje ging doen, zijn schop tegen de abrikozeboom laten staan. Toen hij een uurtje later terugkwam, was de schop nergens meer te vinden en niemand van de andere knechts was zelfs maar in de buurt van de tuin geweest. En Liza, de goedige oude keukenmeid van oom Klaas, hield stijf en strak vol dat twee grote broden, die ze pas uit de oven had gehaald en naar buiten gebracht om af te koelen, als het ware onder haar neus waren verdwenen. Het was om er kippevel van te krijgen en ze hield voor alle zekerheid de deur van de keuken verder maar op slot. Wie erin wou kon kloppen en moest dan eerst zeggen wie hij was, voor ze de deur opendeed.

Nee, al die dingen waren zeker niet gewoon en misschien was het daarom ook wel dat Piet drie vrienden had kunnen overhalen om dit geheim te helpen oplossen. Ze zouden om beurten de wacht houden bij de boerderij en zelfs al kwamen ze niet achter de ware oorzaak van de raadselachtige gebeurtenissen, dan zouden ze misschien toch wel die geheimzinnige lichtjes te zien krijgen, waar de Zoeloes zo angstig over spraken.

En zo stonden Piet en Hein, zonder veel hoop op succes overigens, in de schroeiende hitte op wacht. Piet was er heilig van overtuigd dat de spoken, wie het dan ook mochten zijn, ergens heerlijk in de schaduw lagen te slapen. Hij floot de eerste maten van Sarie Marais, een afgesproken teken om erachter te komen of de andere wacht nog wel op zijn post en wakker was. Hein floot direct terug, dus dat was wel in orde. Over een uur zou Piet door Jan worden afgelost en vanavond zouden ze met z'n vieren op wacht staan. Dan zou het pas goed spannend kunnen worden!

Het is helemaal geen kunst om op zo'n afgelegen boerderij te gaan stelen of de boel op stelten te zetten, dacht Piet bij zichzelf en hij vond het maar laf. Natuurlijk was oom Klaas tegen inbrekers gewapend, maar tegen spoken kun je niet veel beginnen.

De landerige stilte werd plotseling verstoord door hoefgetrappel dat naderbij kwam. De slaperigheid van Piet verdween plotseling en zijn hand sloot zich vast om de knobkerrie (Zuidafrikaanse stok, die als wapen wordt gebruikt).

Wat zou het zijn... vriend of vijand?

De breedgerande hoed verborg het gezicht van de ruiter, maar even later herkende Piet een boer die bevriend was met oom Klaas. Of zou hij misschien toch...

De boer liet zich van zijn paard glijden en kwam lachend naar Piet.

„Zo, Piet," zei hij, „wat zie jij er gevaarlijk uit, broer. Heb je het soms op mij gemunt?"

Piet grinnikte wat schaapachtig. „Natuurlijk niet, meneer van Rooyen. We bewaken de boerderij vanwege die vreemde gebeurtenissen."

„Zo, zo, ja, ja," zei de boer. „Zo mag ik het zien. Het doet me goed dat er tegenwoordig nog jongens zijn die een oude man willen helpen. Als jullie soms hulp nodig hebben, weet je waar je me kunt vinden. Voor een beetje sport en avontuur ben ik nog niet te oud." Lachend stapte de boer met zijn paard door het geopende hek het erf op.

Eindelijk werd Piet afgelost door Jan Rietveld, die te voet van een nabijgelegen boerderij was gekomen en er stoffig en moe uit zag.

„Je moet wat overhebben voor een goeie zaak," grinnikte hij tegen Piet. „Ik dacht je eigenlijk in diepe rust te vinden."

„Niks hoor," zei Piet, trots op de hulp van zijn trouwe vrienden, „een goeie schildwacht slaapt niet op zijn post."

Meneer van Rooyen ging weer vertrekken en bracht een paar heerlijke moten watermeloen op een bord mee voor de dorstige jongens.

„Met de complimenten van je oom, Piet," zei hij. „Hij dacht dat jullie wel zin zouden hebben in een sappig hapje. Als jullie klaar zijn, wacht er nog meer lekkers in de keuken. Goeie wacht!" Hij steeg op en verdween in een stofwolk.

„Hij is wel te vertrouwen, denk je niet?" vroeg Piet.

„Kan je niks van zeggen, jò," zei Jan. Hij beet begerig in het sappige rode vlees van de watermeloen. „Als hij er iets mee te maken heeft, zal hij zich niet bloot geven. . . en als hij te vertrouwen is, kunnen wij hem nog weleens nodig hebben."

Nadat ze hun portie van de watermeloen ophadden, bracht Piet de rest naar Hein die er met graagte op aanviel.

„Hè, daar knapt een mens van op," zuchtte hij voldaan. „Ik hoop maar dat we het raadsel, wat het dan ook is, gauw opgelost hebben want dat schildwachtje spelen is geen pretje."

„Als het vanmiddag niet lukt, dan toch zeker vanavond," zei Piet. Hij liep over het erf naar de keuken van de boerderij. Het was een groot gebouw, met een veranda of stoep om het hele huis. Achter de grote keuken was de bijkeuken, waarschijnlijk het allereerste bouwsel van de boerderij. De vloer bestond uit vastgestampte rode klei en de ruimte werd gebruikt als opslagplaats voor alle mogelijke rommel, die kriskras door elkaar lag. Nadat Piet in de keuken de inwendige mens versterkt had, ging hij naar de stoep om een praatje te maken met zijn oom, die tevreden in zijn schommelstoel een pijpje rookte. Met zijn witte baard, bruin verbrand gezicht en zachte bruine ogen, leek hij wel een figuur uit een of ander oud verhaal.

„Zo, m'n jong," zei hij tegen Piet, „kom je een beetje uitblazen in de koelte? Het zal me benieuwen of jullie vanavond iets te pakken zullen krijgen. Ik zal blij zijn als dat gedoe afgelopen is. Wat of wie het is en wat ze zoeken is mij een raadsel."

„Misschien heeft het iets te maken met die oude legende, oom," zei Piet bedachtzaam. „U weet wel, dat verhaal over die pot met goud, die de voortrekkers hier ergens zouden hebben begraven, voor de Zoeloes hen overrompelden."

„Aan dat verhaal heb ik nooit waarde gehecht, jongen. De voortrekkers waren arm en als ze goud hadden, zouden ze het zeker niet begraven hebben. Nee, daar geloof ik niet in. . . en in het „spook" ook niet. Het zou wel een heel dom spook moeten zijn."

„Toch moet er iets zijn waarnaar ze zoeken," hield Piet vol. Best mogelijk dat er in de grond om of op de boerderij iets begraven lag. Er moest een verklaarbare reden voor al deze vreemde gebeurtenissen zijn.

„Kom, ik ga even naar mijn vriend Jack," zei Piet. „En u weet het, oom, rustig blijven en een kaars in uw kamer laten branden. Als we u nodig hebben, fluit ik op mijn vingers en dan mag u meedoen. Afgesproken?"

„Goed, jongen, goed. En bedank je kornuiten vast voor de moeite die ze willen nemen. Goeie vangst," zei oom Klaas glimlachend.

Piet haastte zich naar zijn schonkige knol, die koppig probeerde wat dorre grassprietjes te veroveren. Hij sprong op zijn rug en riep: „Vort, Bles, opschieten. We moeten als de weerga naar het dorp."

Bles trok zich niets aan van deze woorden en slofte op z'n dooie akkertje vooruit. Waarom zo'n haast met deze hitte? Maar zijn baas spoorde hem net zo lang aan tot hij een sukkeldrafje inzette.

Voor het huis van Jack liet Piet zich op de grond glijden, gaf Bles wat water en stormde naar binnen. De ouders van Jack keken verbaasd naar de opgewonden jongen en Jacks vader, die op de hoogte was van de plannen, zei lachend: „Zo, Piet, zit er een spook op je hielen?"

„Nee, meneer," hijgde Piet, terwijl hij het zweet met een zakdoek van zijn voorhoofd veegde, „maar ik heb haast. Is Jack thuis? We moeten nog een paar dingen bespreken."

„Jack is op zijn kamer, Piet," zei de moeder van Jack.

Jack en Piet overwogen verschillende punten van het plan en besloten tenslotte om de „spoken" eerst rustig hun gang te laten gaan. Misschien dat ze dan iets van hun bedoelingen zouden ontdekken. Na een uur stegen ze beiden te paard en reden het grote avontuur tegemoet.

Het werd al vroeg donker en dat kwam de jongens goed van pas. Alleen leek het er veel op dat ze midden in een onweersbui zouden belanden. Niet dat ze het erg vonden, want een lekkere stortbui zou ze heerlijk opfrissen. Rustig draafden ze over de zandweg die naar de boerderij leidde. Het was nu aardig donker geworden, maar de jongens kenden de weg op hun duimpje en bij een groepje bomen, dat dicht bij de boerderij stond, bonden ze de paarden vast. De paarden van hun vrienden stonden er al.

„Ik hoop alleen dat ze de paarden niet ontdekken," fluisterde Jack, „maar dat risico moeten we nemen."

Zwijgend slopen de jongens naar de omheining en in antwoord op het afgesproken fluitsignaal kwamen Hein en Jan te voorschijn.

„Alles in orde?" fluisterde Piet.

„Zover we gemerkt hebben wel, maar er zit iets vreemds in de lucht," zei Hein.

„Hoezo, jò?" vroeg Jack.

„Nou, we zaten hier rustig op wacht toen er opeens een ruiter voorbijstoof in de richting van het dal. Het vreemde was, dat we hem niet aan hoorden komen, en hij was al weer verdwenen voor we er erg in hadden. We zagen alleen dat hij helemaal in het zwart gekleed was."

„Ik heb ook iets geks te vertellen," zei Jan. „Tenminste, ik vond het nogal raar. Eh. . . een poosje geleden gingen de kippen te keer alsof er een vos tussen zat; de koeien begonnen te loeien en ik hoorde de bediendenin de keuken gillen. Ik kreeg er kippevel van en had het gevoel of er iets vreselijks ging gebeuren. Ik ben

De boer liet zich van zijn paard glijden en kwam lachend naar Piet.

even poolshoogte gaan nemen, maar toen ik bij de keuken kwam, was er niets aan de hand. Ik vroeg Liza waarom ze gegild had en ze zei: „Het was niks, basie, ik schrok van een slang." Nou, je weet hoe ze zijn. Als ze iets niet willen vertellen, zijn ze zo koppig als muilezels. In ieder geval hing er een sfeer om van te rillen."

De jongens zwegen en dachten na over de gebeurtenissen. De doordringende stilte en de spanning begonnen langzamerhand op hun zenuwen te werken. Zelfs het sjirpen van de krekels was verstomd en de nacht hing als een donkere dreiging om hen heen...

Een felle bliksemstraal, gevolgd door een daverende donderslag, deed de jongens in paniek opspringen en even later plensde een ware wolkbreuk op hen neer. In een ogenblik waren ze doorweekt en ze zochten verslagen een beetje beschutting tegen de omheining. Opeens begon Piet zachtjes te lachen.

„Nou, zeg, we zijn ook een mooi stelletje helden! We schrikken ons lam van een beetje onweer..."

De onweersbui dreef spoedig over en een opkomende maan spreidde een wazig zilverlicht over het veld en de bergen. Hier en daar ritselden de regendruppels in de bomen en de krekels begonnen weer met hun concert. Verder bewoog er niets... Verlaten wachtte de boerderij op de dingen die komen zouden en de nacht scheen mee te luisteren...

„Stil... kijk daar... gauw," riep Piet plotseling en zijn stem ging over in een gejaagd gefluister.

De jongens draaiden hun hoofden als één man om... hun adem stokte in de keel... er bewoog iets over het erf... iets langs en zwarts, met bovenaan flikkerlichtjes en vlammen... Het ding bewoog in een soort cirkeldans, hoog en laag in een ijzige stilte. Voor de jongens van hun verbijstering bekomen waren, verdween de vreemde verschijning met een snerpende gil in het niet.

„Vlug, erachter aan," fluisterde Jack opgewonden, maar Piet hield hem tegen. „Nee, stommerd, we moeten ze toch eerst rustig hun gang laten gaan," zei hij, „anders komen we er nooit achter wat ze hier zoeken! Ben je onze hele afspraak dan vergeten?" Jack vond het moeilijk zich te bedwingen, maar Piet was aanvoerder en hij had gelijk.

Ze besloten zo geruisloos mogelijk naar de boerderij te sluipen en daar af te wachten wat er verder zou gebeuren. Met hun knobkerries in de hand slopen ze het erf over tot in de schaduw van het huis. Ze waren vastbesloten die grapjas te ontmaskeren, al zou het de hele nacht duren.

„Ze denken zeker dat we kleine kinderen zijn... die... die snotneuzen," zei Hein verontwaardigd. Hij kon het niet verkroppen dat ze zich daarnet zo aangesteld hadden.

In de verte klonk hoefgetrappel. Het kwam dichterbij... steeds dichterbij...

De jongens klemden hun stokken vaster in de hand en bleven roerloos wachten...

Plotseling vonkten er van alle kanten lichtjes op. Het scheen of er een soort heksendans van vlammen uitgevoerd werd. Het verschijnsel kwam naderbij en nu konden de jongens grijnzende koppen onderscheiden met vurige monden, waaruit een dof gekreun leek te komen. Het was een griezelig schouwspel, erg genoeg om volwassen kerels te doen beven. Maar nu schrokken de jongens niet meer en wachtten rustig op het verdere verloop van dingen.

De vurig dansende koppen bewogen zich nu over het erf naar de boerderij, als een nachtmerrie uit een sprookje. De jongens keken geboeid toe en wachtten. Piet had intussen al een vaag idee gekregen wat het zijn kon en besloot enige maatregelen te nemen. Er waren minstens drie „spoken" en daarom stuurde hij Jan haastig weg om hulptroepen, in de vorm van meneer van Rooyen, te halen. Ze zouden hem waarschijnlijk wel nodig hebben als het tot een gevecht mocht komen. Hij dacht dat meneer van Rooyen te vertrouwen was... Enfin, dat zou spoedig genoeg blijken. Bleef alleen de vraag nog... wat zochten de „spoken" hier? Het leek erop dat ze naar de bijkeuken gingen. Behoedzaam volgden de drie jongens de „spoken". Tot nu toe waren ze onopgemerkt gebleven, doch de maan klom steeds hoger en zou spoedig genoeg licht verspreiden om het hun moeilijk te maken. Haastig zochten ze dekking achter de struiken naast het huis. De vurige koppen zweefden nu voor de deur van de bijkeuken en waren toen plotseling verdwenen. Even later klonk een gedempt geluid, alsof er voorwerpen verplaatst werden en daarna een dof gedreun en gestamp.

„Jack," siste Piet, „kruip op je buik naar voren en probeer te zien wat ze doen."

Jack ging voorover liggen en kroop als een slang naar de bijkeuken.

De minuten kropen traag voorbij en ieder ogenblik verwachtten de jongens dat Jack ontdekt zou worden. Als Jan nu maar gauw terugkwam met meneer van Rooyen! Het werd tijd dat ze in actie kwamen, voor het gespuis daarbinnen klaar zou zijn met wat dan ook. Piet sloop intussen naar de andere kant van het huis en floot zachtjes op zijn vingers om oom Klaas te waarschuwen.

„Wat gebeurt er?" fluisterde oom Klaas.

„Ze zijn de bijkeuken binnengegaan, oom. Kunt u de keukendeur van binnen op slot doen, dan kunnen ze daardoor niet ontsnappen. Wij zullen proberen ze van buiten in te sluiten tot er hulp komt. Ik heb meneer van Rooyen laten waarschuwen en die kan elk ogenblik hier zijn. Dat hoop ik tenminste."

„De keukendeur zit al op slot," fluisterde oom Klaas terug, „en voorzichtig zijn, hoor, jongen."

„Komt in de bus, oom, maak u maar geen zorgen," zei Piet met meer overtuiging dan hij voelde. Hij sloop voorzichtig terug naar zijn oude plaats, waar Jack intussen heelhuids was aangekomen.

„Er zijn drie of vier mannen bezig een gat te graven in de vloer van de bijkeuken," rapporteerde hij. „De vurige hoofden stonden op de grond om ze bij te lichten... uitgeholde kalebassen met een kaars erin. Hebben wij ons even beet laten nemen! Veel meer heb ik niet kunnen zien, want ik kon niet te dichtbij komen en ik was nogal benauwd dat ze me zouden zien."

„We moeten proberen de buitendeur op slot te doen, jongens," zei Piet. „De keukendeur binnen zit al op slot..." Hij zweeg even, want hij had twee donkere gedaanten zien naderen... Ze kwamen dichterbij, maar opgelucht herkende Piet meneer van Rooyen en Jan. „Ha, gelukkig, nu kunnen we erop afgaan!"

Piet vertelde meneer van Rooyen, die een jachtgeweer bij zich had, hoe de zaken ervoor stonden.

„We blijven hier rustig zitten en houden de deur van de bijkeuken in het oog," zei meneer van Rooyen. „Als we er nu op afgaan, weten we nog niet wat ze van plan waren. Als ze klaar zijn binnen, komen ze vanzelf weer naar buiten en dan hebben we ze. Jongens, wat hebben jullie het goed gespeeld tot nu toe, het kon niet eenvoudiger!" Hij lachte vergenoegd en vervolgde: „Ik heb een sterke zaklantaarn, Piet. Jij moet me bijlichten, terwijl ik ze onder schot hou. Knappe jongens, als ze dan nog weg komen!"

Het wachten viel niet mee en de jongens begonnen stijf te worden, maar eindelijk werd hun moeite beloond. Uit de bijkeuken klonk een dof kreunen en krijsen en even later dansten de vurige koppen naar buiten.

„Nu!" fluisterde meneer van Rooyen. Piet richtte de straal van de zaklantaarn op het groepje en meneer van Rooyen riep: „Handen omhoog! We hebben jullie onder schot."

Met een zwaai vielen de vurige maskers op de grond, waar ze uit elkaar barstten, en de jongens zagen vier in het zwart geklede mannen, met zwarte maskers op, van wie er drie de armen hoog in de lucht staken, terwijl de vierde krampachtig een zware ijzeren kist vasthield.

„Zet neer die kist en steek je armen omhoog," beval meneer van Rooyen. Met een plof viel de kist op de grond. „En nu alle vier met jullie neuzen tegen de muur en de handen in de nek."

De mannen gehoorzaamden schoorvoetend en stonden op een rijtje met hun gezichten naar de muur gekeerd. Plotseling begonnen weer overal lichtjes te verschijnen die zich in de richting van de bijkeuken bewogen. Maar deze lichten werden gedragen door de negerbedienden, die blijkbaar uit angst niet geslapen hadden en nu nieuwsgierig kwamen kijken waaruit het mysterie bestond, dat hun dagenlang de doodsschrik op het lijf had gejaagd. Heftig kakelend vormden ze een halve cirkel om het groepje.

„En nu, jongens," zei meneer van Rooyen tegen de vier vrienden, „haal eens wat stevige touwen en maak vier nette pakjes van deze „spoken."

De jongens haastten zich en in minder dan geen tijd zaten de vier zwarte figuren, stevig gebonden aan handen en voeten, naast elkaar op de grond. Niemand kende hen. Ze bleven koppig zwijgen bij de vragen die meneer van Rooyen hun stelde.

„Dat zoekt de politie dan wel verder uit," zei meneer van Rooyen. „Zodra het licht wordt brengen we ze met z'n allen weg in mijn jeep." Hij gaf twee van de potigste bedienden opdracht bij de mannen de wacht te houden en stuurde de rest weer naar hun hutten.

„Ziezo," zei hij, „nu zullen we eens kijken waar al die herrie om begonnen is. Pakken jullie de kist even, jongens, dan gaan we binnen onderzoeken wat erin zit. Jullie zitten vast te popelen en oom Klaas ook, denk ik."

Tot hun teleurstelling was de grote kist helemaal niet zwaar. Er zou vast geen goud in zitten. Met hun vieren droegen ze de kist naar binnen, waar oom Klaas in de tussentijd gezorgd had voor sterke boerenkoffie en stapels boterhammen.

„Eerst de inwendige mens versterken, mannen," zei hij glunder, „jullie hebben het dubbel en dwars verdiend. Jonge, jonge, wie had ooit gedacht dat Piet gelijk zou krijgen, hè?"

Lachend en opgewonden tastten de jongens toe en ook meneer van Rooyen liet het zich best smaken. Onder het eten vertelden ze oom Klaas hoe alles gegaan was en nieuwsgierig keken ze naar de kist, die straks zijn geheim prijs zou geven.

Zodra de laatste kruimel verdwenen was werd de kist op tafel gezet en het zware hangslot, dat deerlijk verroest was, geforceerd. Met een breekijzer werd het deksel opengemaakt. Zes paar ogen staarden naar een pak van geolied linnen.

„Dus toch... de verborgen schat," fluisterde Piet met ontzag.

„Dat zal eerst nog moeten blijken," zei oom Klaas nuchter. Hij haalde voorzichtig het pak uit de kist en maakte het open. Veel zat er niet in. Een groot oud familiedagboek met een kunstig bewerkt zilveren slot; wat vergeelde documenten en aantekeningen over een „trek" met de ossewagens; een luifelhoed van een voortrekkersvrouw; een fijn waterverfportretje van een jongeman en verder nog een halsketting van bloedkoraal en wat zilveren munten.

„Is dat alles?" vroeg Hein teleurgesteld. „Hebben ze daar nou zo'n drukte over gemaakt?"

De andere jongens keken al even sip als Hein, maar de beide mannen waren meer geïnteresseerd. Aandachtig maakte oom Klaas het boek open en keek op het schutblad. Zoals hij verwacht had, stonden daar de namen van een hele familie. Jacobus Potgieter en zijn vrouw Klaasje van der Merwe. En dan, in volgorde van geboorte, Sannie, Pieter, Klazina, Johannes en Paul. Het drama van het gezin stond er in enkele zinnen onder. Het kwam hierop neer dat het „laager" (ossewagens in cirkelformatie opgesteld) van Jacobus Potgieter omsingeld was door kaffers, die er brandende assegaaien (speren) op gegooid hadden. De kogels van Potgieter waren op en het einde was in zicht. De sobere uiteenzetting sloot met een haastig neergekrabbelde datum: 17 Junie 1837.

Na het voorlezen van dit familiedrama waren alle aanwezigen even stil. De jongens zagen het gevecht duidelijk voor zich en hadden alleen nog maar ontzag voor de inhoud van de kist. Oom Klaas schraapte zijn keel en zei: „Als ik onze familiegeschiedenis naga, herinner ik me, dat mijn grootvader zich hier vestigde en een huis bouwde op de plaats waar het laager gestaan heeft. De bijkeuken staat waarschijnlijk precies op de plaats waar Jacobus Potgieter zijn kist begroef. Hoe die mannen wisten dat daar iets begraven lag, is me nog steeds een raadsel. Maar kom, we gaan nog een paar uur slapen, want ik denk dat we morgen een drukke dag zullen hebben."

Bij het krieken van de dag waren alle jongens weer bij elkaar. De vier „spoken" hadden de nacht in een ongemakkelijke houding doorgebracht en zagen er nogal somber uit. Toen oom Klaas ze vertelde waarom ze al die moeite gedaan hadden, waren ze zeer verbaasd. Ze kwamen uit een andere streek en hadden het verhaal van de verborgen schat van een heel oude man gehoord, die ze nauwkeurig had verteld waar hij dacht dat de boel kon liggen. Het was een oude zwerver geweest en zijn naam hadden ze nooit geweten. Om niet gestoord te worden door de negerbedienden hadden ze dit spookprogramma opgevoerd. Oom Klaas vond dat ze genoeg gestraft waren. De touwen werden losgemaakt en een vrolijke Liza mocht ze een stevig ontbijt geven. De vier teleurgestelde mannen konden toen weer huiswaarts gaan. Maar vier opgetogen jongens mochten met oom Klaas mee naar het museum in Pretoria, het Voortrekkersmuseum, waaraan de historische kist met inhoud werd afgestaan om tentoongesteld te worden. En daar staat hij nu nog, met de hele geschiedenis van de vondst en de namen van de vier jongens, die in dit verhaal zo'n grote rol hebben gespeeld, er voluit bij.

*...er bewoog iets over het erf...
iets langs en zwarts,
met bovenaan flikkerlichtjes en vlammen...*

Sjors droomt

Prijspuzzel nr. 19

Deze keer is de prijspuzzel eens een beetje anders dan we gewend zijn. Maar laat ik jullie eerst het verhaal vertellen, dat erbij hoort, dan zal alles je wel duidelijk worden. Op een nacht — het is al weer een tijdje geleden — droomde ik. Dat is niet zo vreemd, zul je zeggen; dat doet iedereen weleens. Natuurlijk, maar die droom van mij was een heel bijzondere droom, want wat was het geval? In mijn slaap zag ik opeens meneer Kwel naar me toe komen. Je weet wel, de leraar van Billie Turf. Meneer Kwel kwam dus op me af en hij zei: „Sjors, ik wil eens kijken of jij goed bent in aardrijkskunde. Kom maar eens mee." Nou, ik snapte er natuurlijk niet veel van, maar ik ging mee. Hij bracht me naar een groot plein en toen ik goed keek, zag ik een heleboel gebouwen. „Kijk, Sjors," zei meneer Kwel, „daarginds zie je een aantal bekende bouwwerken. Nu wil ik van jou weten hoe die gebouwen heten en in welke stad op de wereld ze staan. Vooruit, begin maar."

Nou, je begrijpt dat ik wel even verbaasd stond te kijken, maar meneer Kwel trok zó'n ernstig gezicht, dat ik maar gauw begon. En toen merkte ik ook dat het eigenlijk wel meeviel, want het waren allemaal bekende bouwwerken. Ik begon dus aan de linkerkant en zei. . .

Nou, toen ik klaar was, klopte meneer Kwel me op mijn schouder en hij zei: „Dat heb je netjes gedaan, hoor. Je hebt er twee van de acht gemist, maar dat vind ik niet zo erg." Toen mocht ik weer naar huis en naar bed. Later heb ik nog vaak over die droom nagedacht en ineens kreeg ik een idee. Weet je wat, dacht ik, ik leg dit hele geval als prijspuzzel voor aan mijn lezeressen en lezers. Dan kan ik eens kijken wat zij van aardrijkskunde weten.

Op deze plaat zie je daarom acht bouwwerken. De opgave is nu om op te schrijven: 1. hoe die bouwwerken heten en 2. in welke stad op de wereld ze staan. Je moet dus een lijstje maken, dat er zo uit ziet:

1. De Big Ben in London
2. De . . . in . . .

enzovoort tot je ze alle acht hebt opgeschreven.

En dan is er nog iets. Toen ik ze op moest noemen, wist ik er twee niet, daarom mogen jullie er ook twee missen. Als je dus *zes* van de acht bouwwerken goed hebt, ding je al mee naar de prijzen. Tussen haakjes: die prijzen zijn geweldig, dat weet je al wel van vorige prijspuzzels!

Als je het lijstje goed hebt ingevuld (eerst maar in klad doen), schrijf je het netjes over op een briefkaart. Je zet op die briefkaart ook: je naam en adres, je leeftijd en of je een jongen of een meisje bent (alles heel duidelijk schrijven, hoor). Daarna stuur je je briefkaart naar mij toe. Mijn adres is: Sjors van de Rebellenclub, Nassaulaan 51, Haarlem. Lezers in Nederland kunnen hun briefkaart insturen tot en met maandag 9 juli a.s. en lezers buiten Nederland tot en met vrijdag 20 juli a.s. De goede oplossing en de lijst van prijswinnaars worden bekendgemaakt in nr. 35 van 1 september.

Zo, en nu maar aan de slag. De vakantie, de tijd van reizen en trekken, staat voor de deur en daarom is deze puzzel helemaal „in stijl". Doe er je best maar op en vast veel succes gewenst!

Sjors

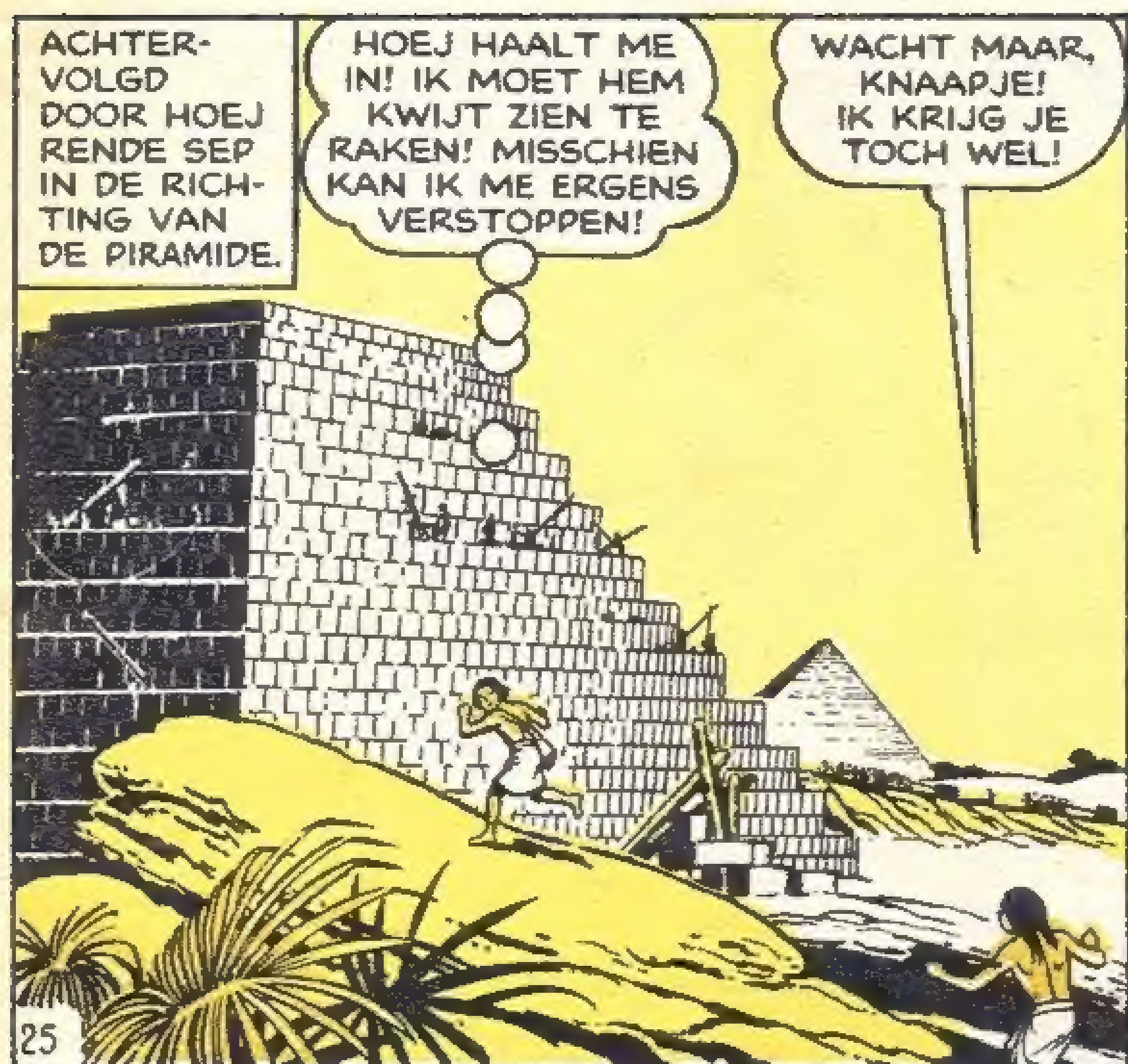
Wie schrijft aan de volgende zieken?

Leo Musters, Sanatorium De Klokkenberg, H 1, Kamer 34 in Breda is 14 jaar en ligt al 7 maanden op bed. Leo zou graag wat post ontvangen en als het kan wat fotokaarten van filmsterren.

Peet Schilte, Sanatorium Dekkerswald, Kinderpaviljoen, Groesbeek, is 12 jaar. Hij moet nog ongeveer een half jaar kuren. Peet spaart postzegels van alle landen en suikerzakjes.

Namens Leo en Peet zeggen we alle briefschrijvers hartelijk dank.

De gouden kraag

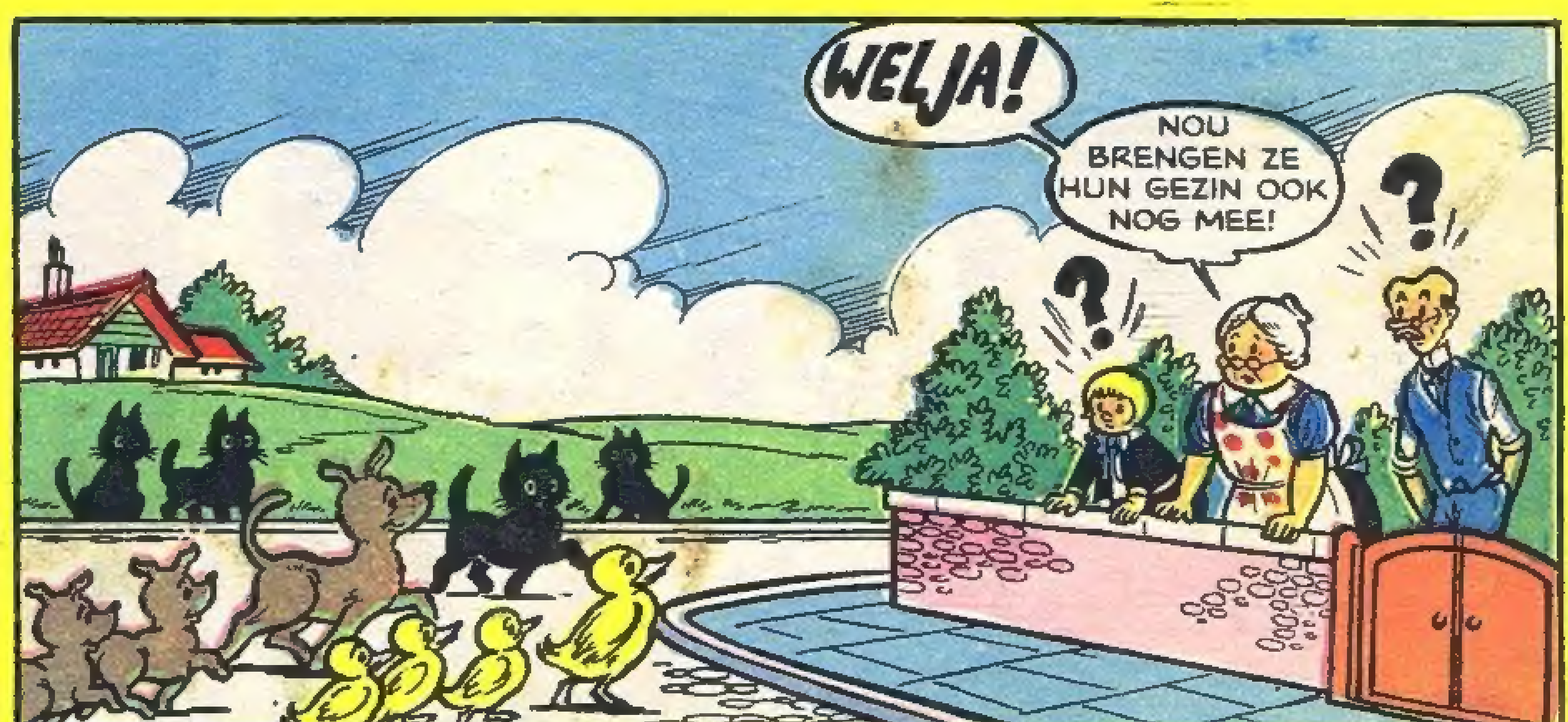

Voor Nederland: Redactie en administratie: Nassaulaan 51, Haarlem. Abonnementsprijs: 20 ct per nummer. Losse nummers: 30 ct.
Voor België adres: N.V. Tijdschriften Uitgevers Maatschappij, Van Schoonbekestraat 36, Antwerpen. Prijs: 5 frank.